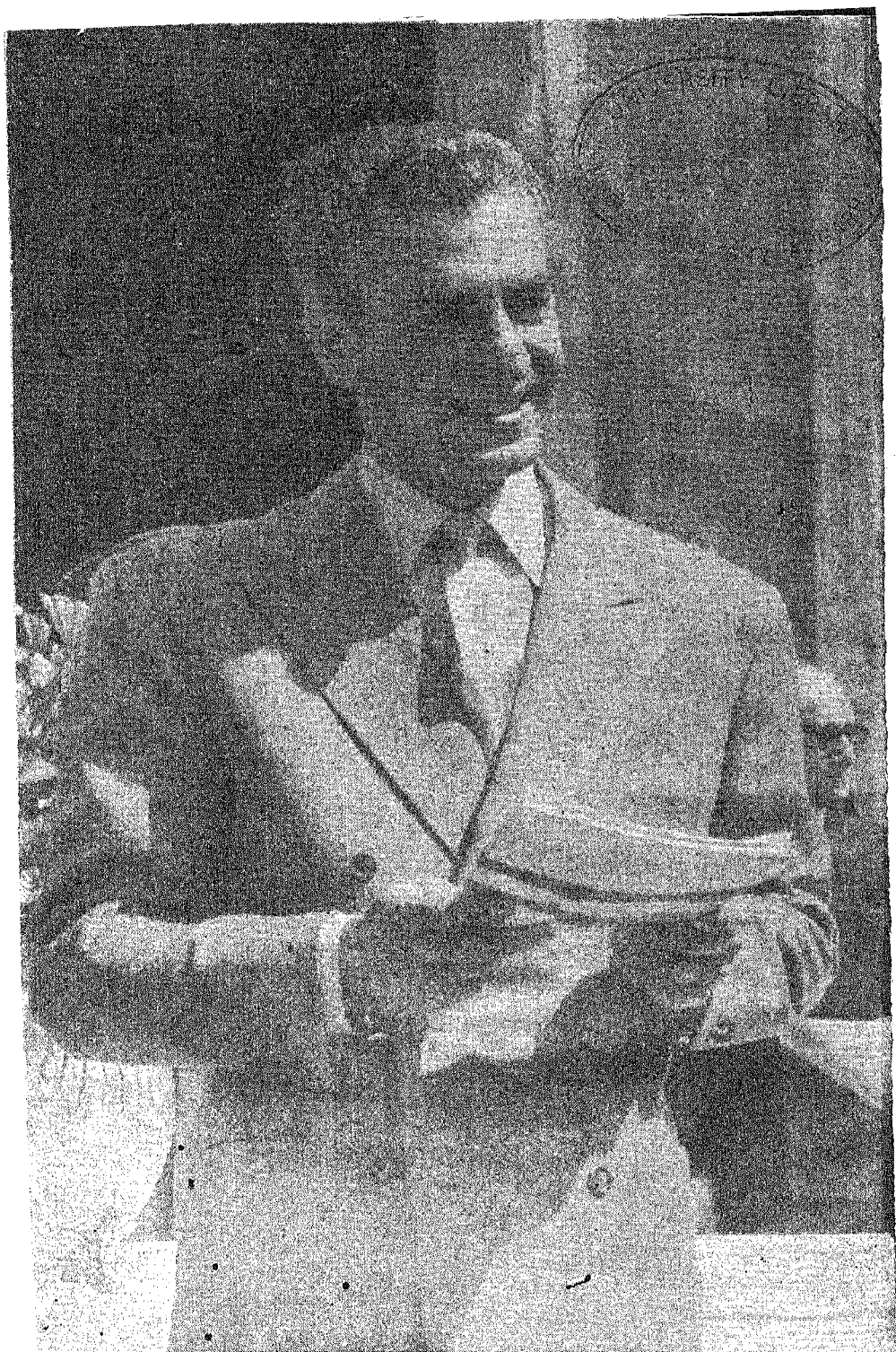

املاک - چلو می

و

خدمت مردم

املاک پھلوی

،

خدمت مردم

نشریہ ادارہ اطلاعات و خدمات اجتماعی املاک و متعلقات پھلو

M.A.LIBRARY, A.M.U.

PE5127

بیست سال از تاریخ تأسیس اداره املاک و مستغلات پهلوی که بهدایت مستقیم اعلیحضرت همایون شاهنشاه اداره میشود میگذرد و در عین حال که وظیفه مباشرت و بهره برداری از دهات و مزارع و مستغلات را بعهده دارد بنا باراده شاهنشاه مجری برنامه های وسیعی در زمینه بهبود کشاورزی، توسعه و تعمیم فرهنگ و بهداشت تقویت امور تولیدی و اجتماعی بوده است که دایره فعالیت آن غالباً از حوزه های تابعه املاک گذشته و نتایج درخشان آن عاید کشور شده یا خواهد شد.

سرآغاز این برنامه های بزرگ اقدام بتقسیم و فروش اقساطی املاک پهلوی است که در دنیای متمدن بنام مترقی ترین اقدام عصر حاضر شناخته شده و اساس تحول دامنه داری است که شاهنشاه آن را همواره برای کشور و ملت خود آرزو کرده اند.

هنوز زود است که درباره عظمت و ارزش اجتماعی این اقدام بزرگ قضاوت شود ولی آثار درخشان آن از زندگی کشاورزانی که امروز در پرتو این تحول بزرگ از اراضی دریافتی خود استفاده سینمایند بخوبی هویداست.

همزمان با آغاز تقسیم املاک بمنظور بهبود طرز کشاورزی و آشنائی کشاورزان با کشاورزی جدید و همچنین تأمین بهداشت و سلامتی روستائیان در حوزه گرگان و شاه آباد غرب یک فعالیت جدید کشاورزی بوجود آمد و برای نخستین بار در این دو منطقه بزرگ کشاورزان طرز کار با ماشین را آموختند و بازراعت ماشین برای برداشت بیشتر و محصول بهتر آشنا شدند. در زمینه تأمین بهداشت نیز پزشگانی از آلمان استخدام و بایران آمدند و در کلیه حوزه های املاک درمانگاههایی زیر نظر آنها دائر شد که بیماران را مجاناً معالجه و داروی رایگان نیز در اختیار آنها میگذاشتند.

این اقدامات اگرچه گامهایی استوار در راه نیک بختی و پیروزی کشاورزان بود ولی هرگز آرزوی شاهنشاه را در بهبود وضع کشاورزان و بیداری و آگاهی آنان برآورده نساخت و بهمین ترتیب سازمانهای دیگری بمنظور بالابردن سطح فرهنگ کشاورزان و باسواد کردن آنها و همچنین کمک و مساعدت به بینوایان؟ بوجود آمد که هزینه های سنگین در برداشت و بالاجرای برنامه تقسیم املاک این موضوع نیز مورد توجه قرار گرفت که پس از تقسیم املاک و واگذاری اراضی به کشاورزان سرنوشت سازمانها و تشکیلاتی که بادرآمد املاک اداره میشوند و همچنین کارکنان و کارمندان املاک چه خواهد شد و در آینده با چه سرنوشتی روبرو خواهند شد؟

بمنظور پیشرفت برنامه های اصلاحی و تقویت امور اجتماعی و تولیدی

و بسط و توسعه فرهنگ و بهداشت در کشور و اقدامات اصلاحی و اجتماعی و همچنین بالاخره بوجود آوردن متکاهائی که تکیه گاه امید کارکنان املاک و منبع فیض در اقدامات اصلاحی و اجتماعی و همچنین امور خیریه باشد اداره املاک بیک رشته اقدامات فرهنگی، عمرانی، بهداشتی و اجتماعی و بالاخره اقتصادی دست برد که شرح تفصیلی آنها امروز انتشار می یابد تا همه کس بر آنچه انجام شده یادر دست انجام است واقف شود.

شاید عده ای گمان کنند که قسمتی از این اقدامات از وظایف اصلی اداره املاک نبوده و یا دخالت آنها از حدود کار وامکان این سازمان بدور بوده است ولی باید توجه شود که اداره املاک با هدایت مستقیم شاهنشاه باینگونه امور دست برده تا سرمشتی برای دیگران باشد یا از مصالح و منافع عمومی مردم و کشور محافظت شود. آنچه بر همگان روشن است و با وقوف بر آن تردیدی بجای نمی ماند آنکه روح بلند و اندیشه ارجمند شاهنشاه از خلال این اقدامات آشکار است و نشان میدهد که در هر اندیشه نو و هر پیشرفت و اصلاحی معظم له پیشرو بوده اند و در راه ملت خود از هیچگونه فداکاری مضایقه نکرده اند.

خدماتی که از طرف اداره املاک انجام گرفته و حتی مشارکت هائی که با مؤسسات اقتصادی بعمل آورده نه تنها کوچکترین انتفاعی نداشته بلکه هدف تقویت مؤسسات سزبور و تشویق ایجاد کنندگان سازمانهای سزبور بوده است چنانکه منافع همانخانه های تابعه املاک پهلوی که بمنظور حفظ حیثیت کشور و استفاده مردم نگهداری و اداره میشوند هرگز با سرمایه ای که وقف آنها شده و حتی هزینه هائی که برای نگهداری و اداره آنها بمصرف میرسد قابل محاسبه نبوده و در بعضی اوقات زیان داشته است. و با اقدام بتأسیس دارو بخش سلطنتی از آن جهت صورت گرفته است که از بهای سرسام آور دارو کاسته شده و کارخانجاتی در ایران برپا شوند که کشور را از خرید های خارجی بی نیاز نمایند و از خروج ارز کشور جلوگیری کنند و چنانکه منافی نیز عاید نمایند بمصرف نگهداری و تقویت مؤسساتی برسد که هم اکنون با درآمد املاک اداره میشوند و یا اقدامات خیریه ای که صد ها خانواده دردمند و پریشان که از آن بهره مند میگرددند.

امید است که حضرت باری چنین شهر یاری پاکدل و دلسوز را برای ملت ما و میهن ما از گزند حوادث مصون دارد و اداره املاک نیز موفق شود همانطور که اراده شاهنشاه است در انجام خدمات عمومی و تسکین آلام دردمندان توفیق کامل حاصل نماید.

الف - تقسیم و فروش اقساطی املاك پهلوی

بمنظور ایجاد یک تحول اساسی در زندگی کشاورزان بود که اعلیحضرت همایون شاهنشاه تصمیم گرفتند که تحول را از خود شروع کنند و پس از آنکه یکبار املاك موروئی خود را بدولت واگذار نمودند تا عواید آن بمصرف هزینه های ضروری مردم کشور برسد برای بار دوم نیز که مجلس شورای ملی املاك موروئی را بشاهنشاه بازگردانید مقرر داشتند که عواید املاك وقف و صرف امور بهداشتی و فرهنگی ملت ایران بشود .

با اینکه این اقدام بزرگوارانه که در طریق مصلحت عمومی سر میگیرد بموجد سازمانها و مؤسسات بزرگ بهداشتی و فرهنگی در اقصی نقاط کشور گردید ولی آرزوی شاهنشاه را در ایجاد یک تحول زراعتی و بهبود زندگی کشاورزان برآورده نساخت و در تعقیب همین اندیشه مقدس بود که از تاریخ هفتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و بیست و نه فرمان تقسیم و فروش اقساطی املاك پهلوی باین شرح صادر گردید .

فرمان

- « نظر به الاقه خاص و عقیده راسخی که همواره بتأمین و آسایش »
« و رفاه حال زارعین و رعایا داشته و داریم و میل قلبی ما این »
« بوده است که املاك مزروعی اعلیحضرت شاهنشاه فقید پدر »
« بزرگوارمان که بر طبق قانون بما منتقل شده است بتملك خود »
« زارعین هر حوزه درآید و هر چند عواید املاك مزبور تا این »
« تاریخ مطابق فرمان سیهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و بیست و هشت »
« بمصرف امور خیریه میرسیده از این حیث رضایت خاطر ما نیز فراهم »
« بوده است لیکن چون واگذاری این املاك با قسط طویل المدت »
« و مالك بودن زارعین بیشتر بخیر و صلاح کشور تشخیص داده میشود . »
« بموجب این دستخط مقرر میداریم که املاك مزروعی که بما »
« انتقال یافته با قسط طویل المدت بزارعین واگذار شود و برای »
« اجرای این منظور هیئتی از اشخاص بصیر و مطلع دعوت نمائید »
« که وسایل اجرای این امور را فراهم سازند . »
« وجوه حاصل از فروش این املاك بایجاد صنایع و منابع تولیدی »
« و تأسیس شرکتهای مفید بحال کشاورزان اختصاص خواهد یافت »
« این منابع تولیدی وقف و درآمد آن طبق فرمان مورخه بیستم »
« اسفند ماه هزار و سیصد و بیست و هشت بمصرف خواهد رسید . »
« کخ سرسره هفتم بهمن ۱۳۳۹ »

« پس از صدور فرمان که بدون تردید مبدأ تحول نوینی در زندگی دهقانان ایرانی و رفورم کشاورزی میهن ما می باشد بر طبق فرمان شاهانه شورائی بنام شورای عالی تقسیم و فروش اقساطی املاک پهلوی از چند نفر رجال مطلع و بصیر و آشنا با امور کشاورزی و اجتماعی تشکیل گردید تا فرمان شاهنشاه را بموقع اجرا بگذارند .

این کمیسیون در صدد برآمد که نیت خیرخواهانه شاهانه را جامه عمل بپوشاند و روشی اتخاذ کند که با قوانین و رسوم جاری کشور مطبقی بوده و منافع کشاورزان را تأمین سازد و باضافه با توجه کافی و لازم بموقعیت اجتماعی و طرز زندگی و رسوم جاریه کشاورزی در ایران مشکلات تازه ای بوجود نیارد و حقیقتاً همانطور که منظور شخص اول کشور است موجب نیکبختی دهقانان گردد . در این مطالعه اقداماتی که در سایر کشورها بمنظور تقسیم اراضی بین کشاورزان انجام شده و نتایجی که بدست داده است مورد توجه کامل قرار گرفت و بالتسلیحه آئین نامه زیر از طرف شورای مزبور بتصویب رسید و املاک عمل تقسیم و فروش اقساطی املاک پهلوی قرار گرفت .

ماده اول - برای اجرای عملیات فنی و فروش اراضی کلیه املاک مزروعی انتقالی طبق صورت ضمیمه بحوزه هائی تقسیم میگردد .

ماده دوم - برای تهیه مقدمات فنی و نقشه تقسیم اراضی هر حوزه بمنظور فروش کمیسیونی بنام کمیسیون فنی به ترتیب ذیل تعیین و بمحل اعزام میگردد .

الف - یک نفر مأمور املاک .

ب - یک نفر نماینده از طرف هیئت که ریاست کمیسیون را بمعده خواهد داشت و در اجرای آئین نامه نظارت خواهد نمود مشارالیه در صورت مشاهده تخلف سراتب را قبل از انجام عمل به هیئت گزارش خواهد داد .

ج - یک نفر مساح و نقشه بردار .

و - دو نفر معتمد از هر ده برای انجام عمل مربوط بهمان ده

تبصره - عده مأمورین اعضای کمیسیون فنی نسبت بمقتضیات و نفوس و مساحت هر حوزه با تشخیص هیئت قابل تغییر است .

ماده سوم - سهم زمین برای هر زارع به تناسب مقدار و مساحت موجود و خوبی و بدی زمین و میزان محصول و نزدیکی و دوری آن بشهر و مراکز مهم و خطوط شوسه و غیره و حتی الامکان بمنظور داشتن حد اقل زندگی هر زارع اعم از دائر و بائر تعیین میشود و حداکثر آن تا سی هکتار خواهد بود .

ماده چهارم - پس از نقشه برداری از هر ده باید قبلاً قطعات مناسبی بمقدار لازم از اراضی برای محلهای عمومی از قبیل مسجد - دبستان - آموزشگاه روستائی - بیمارستان - حمام شوارع - میدان و غیره موضوع سپس بتقسیم اراضی مبادرت گردد .

ماده پنجم - پس از مساحی و نقشه برداری اراضی بنسبت زارعین که طبق مواد آئین نامه صلاحیت خریداری را دارند روی نقشه تقسیم میشود سپس زارعین ازین خود سه نفر را انتخاب مینمایند و کمیسیون فنی با حضور آنان سهام را استقرا و روی نقشه اساسی هریک را در مقابل نمرات یادداشت میکند و صورت مجلس باضامی حاضرین تهیه میشود تا اسناد انتقال طبق موازین قانونی تنظیم گردد.

تبصره ۱ - در صورتیکه در نتیجه استقرا دو قطعه زمین با شرائط مساوی بدونفر زارع اصابت نماید و یکی از آن دو نفر متصرف آن زمین باشد حکم قرعه با رضایت متصرف آن قطعه اجرا میشود والا قطعه مذکور بتصرف متصرف باقی خواهد ماند.

تبصره ۲ - یک نسخه از صورت مجلس مذکور در ماده ۵ بداره کل اسلاک و یک نسخه برای هیئت فرستاده میشود و نسخه سوم در کمیسیون فنی بایگانی میگردد.

ماده ششم - قیمت اراضی مزروعی که بهر زارع فروخته میشود با توجه بمقتضیات هر قطعه بوسیله کمیسیون فنی و با جلب نظر کارشناس محلی با منظور داشتن تمام جهات و عوامل مؤثر در بهای ملک و رعایت اصول متداول فلاحی تعیین میشود.

ماده هفتم - فروش با قسط مساوی ۲۰ ساله خواهد بود.

تبصره - بعد از تعیین قیمت عادلانه هر سهم صدی بیست بهر زارع خریدار از قیمت تخفیف داده میشود و اقساط بیست و پنجگانه پس از وضع تخفیف تعیین میگردد.

ماده هشتم - خانه های موجود در هر ده طبق اقساطی که برای فروش اراضی مقرر است باین ترتیب که عرصه و محوطه خانه های رعیتی که اعیانی آن متعلق بر عایا است و عرصه و اعیانی خانه هائیکه متعلق باملاک است ارزیابی و بعد از تخفیف هفتاد و پنج درصد بساکنین فعلی فروخته خواهد شد.

ماده نهم - عرصه باغات احداث شده بوسیله زارعین ارزیابی و با قسط بیست و پنجگانه طبق ماده ۷ جزو سهم منظور و بخود آنها فروخته میشود.

ماده دهم - اراضی مورد فروش مطابق تشخیص کمیسیون فنی با رعایت حق تقدم بترتیب ذیل فروخته میشود.

الف - افراد زارع فعلی با گاو بند اینک مستقیماً در محل مشغول زراعت هستند.

ب - خوش نشینها و اشخاصی که مقیم محل هستند ولی فعلاً بزراعت اشتغال دارند بشرط آنکه تعهد نمایند مستقیماً مشغول عملیات زراعتی در همان محل گردند.

ماده یازدهم - پس از اینکه تقسیم بندی اراضی و قرعه کشی خاتمه پذیرفت اسناد فروش هر قطعه مطابق مقررات قانون و رعایت ماده دوازده تنظیم و بزارع خریدار تسلیم میگردد.

ماده دوازدهم - قبل از پرداخت تمام اقسام بیست و پنجگانه خریدار بهیچ عنوان حق نقل و انتقال عین و منافع آن و صلح حقوق و وکالت و حق اینکه نسبت بمآزاد قیمت ملک معامله انجام دهد نخواهد داشت.

ماده سیزدهم - در هر ده ایینه از قبیل آسیا و آبدنگ و مرتع خصوصی ده و آببارهای

اربابی و یخچال و اشجارکنار نهر و حمام و امثال اینها بجامه ده تعلق دارد و منافع آن بمصرف عمومی ده از قبیل بهداشت و فرهنگ و غیره اختصاص مییابد.

ماده چهاردهم - برای راهنمایی در اجرای این آئین نامه و کمک بزارعین بانک عمران و شرکتهای تعاونی طبق اساسنامه خاصی تأسیس میشود و تاوقتی که بانک مذکور تأسیس نشده آئین نامه بوسیله هیئت فروش املاک اجرا خواهد شد.

بطوریکه در این آئین نامه ملاحظه میشود چند نکته مهم و اساسی رعایت شده است که علاوه بر تأمین منافع و آینده کشاورزان با قوانین و اصول جاری کشاورزی ایران نیز منافات ندارد.

۱ - بدنبال کلمه تقسیم لغت « فروش » املاک ذکر شده و درحقیقت زمین طبق جاری بکشاورزان فروخته میشود منتهی از نظرمساعدت لازم بدهقانان بهای زمین پس از کسر بیست درصد قیمت در مدت ۲۵ سال بدون سود دریافت میشود.

۲ - زمین با در نظر گرفتن حد تقدم بسه دسته زیر فروخته میشود.

الف - کشاورزان که مستقیماً بکار زراعت مشغولند.

ب - گاوبندانی که زندگی آنها از استفاده زراعتی تأمین میشود.

ج - خوش نشینها که مایل بکشاورزی باشند در صورت بودن زمین.

۳ - ترتیب اجرای برنامه تقسیم و فروش با مطالعه کافی تنظیم شده زیرا اولاً از کلیه اراضی دریافتی و اراضی مستعد زراعتی دقیقاً نقشه برداری و بقطعات مساوی تقسیم میگردد. انتخاب قطعات از طریق قرعه کشی انجام میگردد و زمین نیز از طرف کارشناسان رسمی ارزیابی میشود.

۴ - برای اینکه زمین از یدکشاورزان خارج نشود مقرر شده است که زمین تا خاتمه پرداخت اقساط در رهن اداره املاک بماند و کشاورز حق فروش و واگذاری و معطل گذاشتن آنرا ندارد.

۵ - چون در نظر است که با اجرای برنامه های اصلاحی رفته رفته قیافه قراء و قصبات عوض شود و سازمانهای جدیدی بوجود آیند در هر قریه مقداری زمین برای خیابان - پارک - حمام - بیمارستان و سایر مؤسسات عمومی منظور شده است.

۶ - در هر ده از منافع اربابی مانند اسباب - ابدنگ - مرتع خصوصی و انبار ها و یخچال برای مصارف عمومی ده استفاده خواهد شد.

متأسفانه پس از انتشار این آئین نامه و آغاز اسر تقسیم و فروش اقساطی املاک پهلوی دو دسته درصد کارشکنی و اخلال برآمدند یکدسته کسانی بودند که اجرای هرگونه تحولی را در رژیم موجود ایران محال میدانستند و سالها بدهقانان وعده داده بودند که در بهشتی که آنها آرزو دارند رفورم زراعتی اجرا میشود دسته دوم بعضی از مالکین بزرگ بودند که باشتباه تصور میکردند تقسیم املاک اساس مالکیت را متزلزل میسازد و بصالح کشور نیست و البته دسته سومی هم مردم بیدار و خوش نیت بودند که تصور میکردند واگذاری اراضی بکشاورزان

موجب ویرانی قراء وقصبات ونكت محصول کشور خواهد گردید و کشاورزان با ضعف بنیه مالی و عدم بصیرت نخواهند توانست از اراضی دریافتی استفاده نمایند.

البته از دسته اول که دانسته مخالفت و کارشکنی میکردند بگذریم دودسته اخیر سخت در اشتباه بودند زیرا بر خلاف تصور آنها نه تنها اجرای برنامه تقسیم و فروش اسلاك اساس مالکیت را متزلزل نمیساخت بلکه بوجه مؤثر و مفیدی بآن کمک مینمود و در حقیقت مدافعین و فداکاری برای مالکیت بوجود میآورد و کشاورزان را به آینده خود و سیهن خود امیدوارتر و علاقه مندتر میساخت و بفرموده شاهنشاه معروط از نوك تیز آن ممکن نبود پایدار بماند و این طبقه در قاعده معروط بودند نمونه بارز این حقیقت اقدامی است که پادشاهان ایران در گذشته برای حفاظت مرزهای کشور بکار برده اند چنانکه طوایفی را از نقاط مختلف کوچ داده و در مرزها یا مناطق بخصوصی اراضی خالصه را بآنها واگذار کرده اند تا از آن اراضی بهره برداری نموده واز مرزها و سیهن خود دفاع نمایند.

اما درباره تصور و عقیده دسته دوم اگرچه نمیتوان بسادگی آنرا رد کرد ولی باید گفت که این نگرانی را میتوان مرتفع ساخت چنانکه با اقدام بتأسیس بانک عمران و تشکیل شرکتهای تعاونی روستائی و فراهم آوردن وسائل و ابزار کار برای کشاورزان و اقدام باعزام سرپرستان آزموده که بعداً شرح آن خواهد آمد این نگرانی تا حد زیادی برطرف شده است.

شورای عالی تقسیم و فروش اقساطی اسلاك در سال ۱۳۳۰ شروع با اجرای برنامه تنظیمی نموده و در نظر داشت برای نظارت بیشتر و رفع اشکالات احتمالی ابتداء قراء ورامین را که با تهران فاصله زیادی ندارد بین کشاورزان تقسیم شود و پس از تجزیه کافی و لازم اقدام بتقسیم سایر نقاط بشود.

خوشبختانه باتوجه مخصوص و علاقه شایان اعلیحضرت شاهنشاه نسبت با اجرای این برنامه و حسن نیت شورای عالی تقسیم اجرای برنامه در ورامین قرین موفقیت شد و از سال یک هزار و سیصد و سی و یک پیشرفت شایان توجهی نصیب گردید که امید است روز بروز وسعت بیشتر و نتیجه بهتری بدست آید.

آمار املاکی که از ابتدای امر تقسیم تا تاریخ بیست و ششم فروردینماه سال جاری بین کشاورزان تقسیم شده بدینقرار است جمعاً ۶۳ قریه و قصبه بمساحت ۱۰۳۸۷۳ هزار هکتار بین ۸۷۷۲ نفر تقسیم شده است باینقرار است.

قریه	مساحت	تعداد کشاورزان	سهام	هر زارع
۱ - داود آباد	۱۴۹۶ هکتار	۱۴۳ خانوار	۸/۵	هکتار
۲ - خیر آباد	۸۹۷ »	۱۰۰ »	۸	»
۳ - پوئینگ	۱۰۴۳ »	۱۱۰ »	۸	»
۴ - گرگ تپه	۶۷۳ »	۹۰ »	۶	»
۵ - خورین و کتلان	۶۴۰ »	۸۶ »	۶	»
۶ - صالح آباد	۳۷۱ »	۵۰ »	۶	»

قريه	مساحت	تعداد کشاورزان	سهام	هر زارع
۷ - خاتون آباد	۴۹۴ هكتار	۶۴ خانوار	۵	هكتار
۸ - حاجي آباد	۳۷۶ »	۳۴ »	۶	»
۹ - محمود آباد	۳۸۴ »	۴۲ »	۶	»
۱۰ - حصار كلنگ	۴۵۲ »	۴۵ »	۶	»
۱۱ - رستم آباد	۲۴۴ »	۲۴ »	۸	»
۱۲ - سعد آباد	۳۷۰ »	۴۸ »	۶	»
۱۳ - رودهن	۱۰۹۶ »	۱۲۷ »	۱	»
۱۴ - محمد آباد	۲۸۹ »	۲۸ »	۶	»
۱۵ - خانلق	۱۶۱۰ »	۱۲۰ »	۸	»
۱۶ - تآكستان	۱۵۴۴۳ »	۱۶۰۰ »	۶/۵	»
۱۷ - فریمان	۱۲۸۷۰/۸ »	۵۹۶ »	۱۵	»
۱۸ - قزلچه	۱۰۱۲ »	۶۱ »	۱۰	»
۱۹ - دشت حلقه	۶۱۴ »	۲۰ »	۲۰	»
۲۰ - حاجي بالخان	۱۲۰۴ »	۷۲ »	۱۰	»
۲۱ - قره چشمه پلاكو	۲۰۰۵ »	۷۲ »	۱۸	»
۲۲ - نظام آباد	۲۲۸۶ »	۱۸۶ »	۸	»
۲۳ - اراز محمد آخوند	۹۸۰ »	۴۸ »	۹	»
۲۴ - پروق	۷۴۲ »	۵۲ »	۸	»
۲۵ - خان اولوم	۱۱۱۴ »	۷۶ »	۸	»
۲۶ - توك تمش	۳۶۸ »	۴۴ »	۸	»
۲۷ - ساري سفلى	۹۸۶ »	۸۹ »	۸	»
۲۸ - كوچك اولوم	۳۷۹ »	۶۶ »	۸	»
۲۹ - ساري عليا	۱۲۹۷ »	۹۱ »	۸	»
۳۰ - سمة مختوم	»	۶۵ »	۸	»
۳۱ - خان بيب	۳۴۴۴ »	۳۰۰ »	۶/۵	»
۳۲ - دهنه	۱۹۷۴ »	۷۵ »	۱۰	»
۳۳ - امان خوجه	۵۹۰ »	۴۹ »	۱۰	»
۳۴ - كيك ليك	۳۰۳۸ »	۱۲۱ »	۱۰	»
۳۵ - تيلان	۳۰۷ »	۴۴ »	۳/۵	»
۳۶ - راميان	۷۲۰۳ »	۶۵۳ »	۲/۲۰۰۰	»
۳۷ - نوده خاندوز	۱۹۰۰ »	۱۳۱ »	۶/۶۰۰۰	»
۳۸ - پيچك محله	۱۷۳۰ »	۳۲۲ »	۲/۷۰۳۵	»
۳۹ - عباس آباد	۳۷۳ »	۱۲۰ »	۳	»
۴۰ - برفتنان	۱۹۰۲ »	۱۳۰ »	۳	»

هرزراع	سهیم	تعداد کشاورزان	مساحت	قریه
هکتار	۲/۲۰۰۰	۲۰ خانوار	هکتار	۴۱ - نارکلاته
»	۴/۵	» ۴۶	» ۶۰۸	۴۲ - کوکل
»	۸	» ۱۹	» ۵۰۸	۴۳ - پرسه سو
»	۳/۵	» ۲۶۵	» ۱۳۹۱	۴۴ - قلعه محمودلو
			جزو قریه محمودلو	۴۵ - ده عبدالله
			»	۴۶ - ده حسنجان
»	۱۵	» ۵۰	» ۱۳۰۸	۴۷ - باجگیر
»	۱۰	» ۴۳۰	» ۴۱۳۵	۴۸ - اجن قوشان
»	۱۰	» ۲۰۰	» ۸۶۹۰	۴۹ - ملک علی تپه
»	۱۰	» ۳۰۰	» ۲۱۵۰	۵۰ - چای قوشان
»	۴	» ۲۲۱	» ۱۰۰۲	۵۱ - پشمک و قولچه
»	۴	» ۶۴	» ۲۸۱	۵۲ - قونیلو
»	۴	» ۹۱	» ۵۴۴	۵۳ - گداپچه
»	۵	» ۷۵	» ۴۱۶	۵۴ - زیت (شاه آباد)
»	۵/۵	» ۹۷	» ۵۳۳/۵	۵۵ - رین و باجک
»	۴	» ۱۲۳	» ۴۹۲	۵۶ - حاجی لرقله
»	۱۰	» ۱۱۸	» ۱۱۸۰	۵۷ - قسمتی از ملک علی تپه
»	۱۰	» ۴۲	» ۹۰۵	۵۸ - قره تپه
»	۱۰	» ۸۸	» ۲۴۸۹	۵۹ - صوفیان
»	۱۰	» ۴۹	» ۹۸۷	۶۰ - کنگر
»	۱۰	» ۵۳	» ۱۰۴۸	۶۱ - تمر
»	۴	» ۱۰۳	» ۵۱۵	۶۲ - قلی تپه
»	۵	» ۸۰	» ۴۰۰	۶۳ - اوغان

جمع کل اراضی تقسیم شده ۱۰۳۸۷۳ هکتار میباشد که بین ۸۷۷۴ خانوار کشاورز تقسیم گردیده است.

بطوریکه در آمار مشاهده میشود اولاً در هر قریه مقداری زمین برای مراقب ده جهت ایجاد مؤسسات عمومی منظور شده است. ثانیاً سهیم هرزراع بمقداری تعیین شده که بتواند معیشت متوسط یک خانوار کشاورز را تأمین نماید و این مقدار بنا بنوع زمین و تنوع و محصولات در قراء مختلف تفاوت کرده است و تنها در قریه رودهن که یک دهکده بیلاقی است و اراضی زراعتی آن محدود است و بیشتر کار آنها باغداری و درختکاری است بهر خانوار یک هکتار زمین باضافه قلمستان واگذار شده تا بکمک سایر رشته های فلاحی زندگی خود را ادامه دهند.

ثانیاً اقساطی که کشاورزان بابت زمین خود به بانک عمران میپردازند سالیانه بسیار ناچیز است و در قراء مختلف بنا بمقدار زمین و قیمت آن تفاوت میکند چنانکه مثلاً یک کشاورز داود آبادی درازاء مالکیت استفاده از ۸/۵ هکتار اراضی زراعتی فقط سالیانه ۲۸۱۰ ریال بابت قسط میپردازد.

کشاورزان ترکمن در پیشگاه شاهنشاه

پس از آشنائی به روش تقسیم املاک پهلوی و موفقیت هائی که در اجرای این برنامه حاصل شده بموضوع تشکیل بانک عمران و وظائف آن در تقویت و راهنمایی کشاورزان میپردازیم. باید اعتراف کرد که سطح زندگی کشاورزان در کشور ایران بسیار پائین است چنانکه در موقع تقسیم املاک اصولاً این مسئله پیش آمد که کشاورزی که اطلاع کافی وسیله و ابزار کار و عادت بکار مستقل ندارد چگونه میتواند از زمینی که باو واگذار شده استفاده نماید و بیم فراوان میرفت که باین ترتیب تقسیم املاک و واگذاری آن بکشاورزان موجب شود که زمین های آباد بلا استفاده بماند و نکت محصول حاصل شود و خلاصه برخلاف امید و انتظار این برنامه به نتیجه مفید و مثبتی نرسد.

خوشبختانه در فرمان شاهانه این موضوع مورد توجه قرار گرفته و مقرر شده بود که بانک بمنظور مساعدت بکشاورزان و تقویت بنیه مالی آنها تأسیس شود و با ایجاد شرکت های تعاونی و تهیه وسایل و ابزار کار و راهنمایی کشاورزان موجبات بهره برداری و استفاده از اراضی

کشاورزان را فراهم سازد. در اجرای نیت شاهانه و تصمیمات شورایی تقسیم و فروش اسلاك پهلوی بانك عمران را از تاریخ ۱۳۳۱/۶/۲۶ افتتاح گردید و اعلیحضرت شاهنشاه در نطق افتتاحیه خود فرمودند.

« شاید لازم نباشد بگویم فكر تقسیم اسلاك بخوبی قرین موفقیت نمیشد مگر »
« با تأسیس بانك و شرکت های تعاونی آن كه حتماً كمك های با ارزشی بدهقانان »
« بعمل خواهند آورد. »

و سپس با توجه بلزوم كمك كشاورزان یا بهتر بگوئیم خورده مالکین فرمودند :
« من مفتاح موفقیت تقسیم اسلاك را در تأسیس این بانك میدانستم و امیدوارم »
« اضافه درآمد بانك عمران صرف ایجاد یک رشته صنایع تولیدی و محلی شود »
« فعلاً هدف و اساس پایدار کردن وضع كشاورزان است و بعد از آن هدف بالابردن »
« سطح بهداشت آنها. »

بانك عمران بمنظور مساعدت و وام بکشاورزان با سرمایه نقدی و جنس پانزده میلیون ریال تشکیل گردید و وظائف بانك عمران باین ترتیب تعیین شد.

الف - كمك ب عمران و آبادی اسلاك انتقالی از قبیل توسعه و بهبود زراعت . اصلاح نژاد حیوانات و ایجاد یا تنقیه و تعمیر قنوات و اصلاح اسور آبیاری - دفع آفات حیوانی و نباتی ساختن خانه های روستائی - دادن وام بکشاورزان و سایر عملیات كشاورزی .

ب - تأسیس شرکت های تعاونی تولیدی و مصرف و یا مشارکت با كشاورزان در تأسیس این قبیل شرکتهای .

ج - قبول سپرده - دادن وام - هر گونه عملیات بانکی و اعتباری دیگر با تصویب شورای بانك .

و - وصول اقساط اسلاك انتقالی بمنظور اجرای مفاد فرمان مورخ هفتم بهمن ماه ۱۳۲۹ (راجع باسور خیریه) برای اجرای مقاصد بانك در نظر گرفته در هر نقطه كه اراضی تقسیم و بکشاورزان تحویل میشود بانك عملیات خود را آغاز نماید و اولین اقدام آشنا ساختن كشاورزان بتعلیمات كشاورزی و راهنمایی آنها بوده و باین منظور با همکاری اداره كمك های فنی مقرر شد كه برای هر ۷۵ خانوار كشاورز یک نفر سرپرست آزموده تعیین شود . وظائف سرپرستان نیز بشرح زیر تعیین گردید .

سرپرست دهكده بایستی درباره منافع و حوائج و ظرفیت هر يك از فاسلهای كشاورز كه زیر نظر او هستند اطلاع كافی داشته و بعلاوه مورد اطمینان آنها باشد . سرپرست دهكده افراد دسته خود را در مورد هر يك از مسائل زیر راهنمایی مینماید .

الف - استفاده از زمین و آب .

ب - تولید محصول .

ج - درو و فروش محصول .

د - مصرف مقتصدانه اعتبارات .

ه - شرکت در اسور تعاونی .

و - شرکت در فعالیتهای فرهنگی.

ز - فعالیتهای کارهای عمومی واجتماعی.

البته هر یک از قسمتهای بالا شامل اقدامات مؤثر و مفیدی در زمینه بهبود زندگی و بهره برداری بیشتر از اراضی دریافتی خواهد بود. این سرپرستان قبلاً تحت تعلیمات مخصوص قرار گرفته سپس بقرآء تقسیم شده اعزام میشوند و گزارشهای اقدامات خود را مرتباً ببانک تسلیم و دستورات لازم را دریافت میدارند.

اکنون ۱۲ نفر سرپرست در قراء تقسیم شده و رامین بکار مشغولند و برای سایر نقاط نیز سرپرستان جدیدی اعزام شده‌اند و بطور کلی همانطور که گفته شده بمحض تحویل اراضی بکشاورزان سرپرستان نیز انتخاب و با امور ریاست کشاورزان میشوند.

دومین اقدام مؤثر بانک عمران تشکیل شرکتهای تعاونی میباشد باین ترتیب که با شرکت کشاورزانی که زمین دریافت داشته‌اند یک شرکت سهامی بر اساس مواد قانون بازرگانی و مقررات شرکتهای تعاونی تشکیل میشود این شرکت تعاونی یک شرکت تعاونی تولید و مصرف میباشد تا اولاً غلات و محصولات کشاورزی اعضا را خریداری و بنحو احسن تهیه و بازار عرضه نماید. و ثانیاً مایحتاج کشاورزان را چه از نظر ابزار کار کشاورزی و چه مایحتاج زندگی تهیه و با سود مختصر (۴٪) در اختیار آنها بگذارد. اداره اسرار این شرکتها بعهده خود کشاورزان واگذار شده و فقط مدیر عامل بانک از نظر سرمایه‌ای که در شرکت دارد از طرف بانک تعیین میشود و سایر اعضا هیئت مدیره از طرف خود کشاورزان انتخاب میشوند باین ترتیب هم در کار شرکت دخالت و نظارت کامل دارند و هم با امور اجتماعی و همکاریهای کشاورزان که لازمه زندگی امروز کشاورزان است عادت میکنند.

اکنون سه سال است که شرکت تعاونی در ورامین تأسیس شده و نتایج بسیار مفیدی بدست داده است و در سایر نقاط نیز مانند فریمان و تاکستان که تقسیم اراضی خاتمه یافته است شرکتهای تعاونی تشکیل شده است. از وظایف مهم بانک عمران دادن وام بکشاورزان میباشد برای دادن وام بکشاورزان آئین نامه‌ای تنظیم شده که بصورت یک قرارداد میان خورده مالکین و بانک میباشد سواد مهم این آئین نامه عبارتند از:

۱ - وام بخورده مالکین با تصویب هیئت مدیره بکشاورزانی داده میشود که در شرکت تعاونی حداقل دارای یک سهم باشند.

۲ - نرخ بهره کلیه وامهایی که بکشاورزان داده میشود از قرارشش درصد (۶) در سال میباشد.

۳ - مدت معاملات بانک عبارت از وام جهت بذر - خوراک - سوخت - بهداشت - تراکتور یکساله وام جهت قسط شرکت تعاونی - مصالح الاملاک تا میزان دوهزار ریال - دوساله. وام جهت خانه‌های روستائی - انبار و طویله - تا ه هزار ریال حفر قنات ایجاد سد و غیره طبق قرارداد مخصوص و امی که از طرف بانک بکشاورزان پرداخت میشود با نهافرست میدهد که با تهیه ابزار کار و تأمین آذوقه و بالاخره ساختن خانه‌های جدید روستائی از زمینهای دریافتی بهترین وجه استفاده نموده و تحول جدیدی در زندگی یکنواخت و کهنه خود بوجود آورند. چنانکه با استفاده از همین کمک زندگی خود را بهبود فراوان بخشیده‌اند.

مشکل مهم دیگری که پس از تقسیم املاک پیش آمد این بود که غالباً کشاورزان خرده یا در خانه گاوپندان و سرمایه‌داران ده منزل داشته و در گذشته نان بخور و نمیر و لباس کهنه‌ای دریافت می‌داشتند ولی پس از تقسیم املاک همه با هم برابر شدند در نتیجه سرمایه‌داران و گاوپندان کشاورزان را از خانه خود راندند و آنها در حقیقت بی‌خانمان و سرگردان شدند این مراتب بعرض ملوکانه رسید مقرر شد که برای اینگونه کشاورزان خانه‌های روستائی ساخته شود و بآنها واگذار شود پس از مطالعه لازم ساختمان یکصد باب خانه دو اتاقی و سه اتاقی برای کشاورزان قراء و راسین آغاز شد بهای این خانه‌ها که طبق اسلوب جدید ساخته شوند دو اطاقه ۳۵۰۰۰ ریال و سه اطاقه ۶۰۰۰ ریال تعیین شد طبق آئین‌نامه مخصوصی مقرر شد که این خانه‌ها بین کشاورزان بی‌خانمان قرعه‌کشی و سپس بآنها منتقل شود و بهای آنها با قسط ۱۰ ساله با سود ۶٪ دریافت گردد و برای اینکه در این راه نیز بکشاورزان مساعدت لازم بشود ۲۰٪ از قیمت خانه‌ها بکشاورزان بخشوده می‌گردد در مورد انتقال عرصه خانه‌های کشاورزان با کسب اجازه ملوکانه موافقت شد که ۷۰٪ قیمت این زمینها بکشاورزان بخشوده شود و فقط ۲۰٪ آن دریافت گردد

چون همانطور که ذکر شد در هر قریه مقداری زمین بنام مرافق ده و بمنظور ایجاد مؤسسات عمومی منظور شده بر طبق فرمان ملوکانه مقرر شد

- ۱ - عرصه کلیه خانه‌های کشاورزان با تخفیف صدی ۷۰ بآنها فروخته شود.
- ۲ - آنچه برای ایجاد باغچه و ساختمانهای روستائی مورد نیاز است با تخفیف ۲۰٪ بمدت ۵ سال بکشاورزان فروخته شود.

۳ - آنچه برای ایجاد میدان - پارک - بیمارستان - و سایر مؤسسات عمومی منظور شده است زیر نظر بانک و از محل اعتبارات عمرانی سازمانهای مزبور ایجاد و سپس بشورای ده یا جانشین شورای مزبور تحویل گردد. باین ترتیب ملاحظه می‌شود همانطور که اراضی سزوعی و قابل کشت هر قریه بین کشاورزان تقسیم می‌شود اراضی مربوطه به‌خوزه ساختمان و عرصه خانه‌های کشاورزان نیز بترتیب بالا بآنها واگذار می‌گردد و بانک عمران در این مورد دقت و مراقبت لازم را بعمل می‌آورد.

اما با وجود مشکلات و ناامیدیهای که در بدو امر بنظر می‌رسید خوشبختانه این برنامه با موفقیت کامل روبرو شد و امروز هزاران کشاورز رنجبر و زحمتکش در ردیف خورده مالکین درآمد و با شوق و امید فراوان بکشاورزی مشغولند. مطالعاتی که در قراء تقسیم شده و راسین بعمل آمده این حقیقت را بخوبی آشکار ساخته است زیرا نه تنها روحیه و احساسات خورده مالک امروز با کشاورزان سابق تفاوت فراوان دارد بلکه با بالا رفتن میزان درآمد گشایش زیادی در زندگی آنها حاصل شده و یک فعالیت دسته جمعی را که مشائفانه در کشاورزی ایران کم سابقه بود ایجاد کرده است

برای اینکه با اهمیت این تفاوت و آثار روشن آن پی برده شود قسمتی از گزارش که بانک عمران از وضعیت خورده مالکین و راسین تهیه کرده است نقل می‌شود.

بعد از تقسیم	قبل از تقسیم	
ریال ۱۳۹۵۳	ریال ۱۱۵۴۳	درآمد متوسط یک کشاورز در قریه گرگ تپه ورامین
» ۲۱۲۲۸	» ۶۰۵۵	» خاتون آباد »
» ۱۴۷۱۷	» ۶۰۹۵	» حصارک ورامین »
» ۳۳۱۵۷	» ۱۰۱۵۳	» پوئینگ »

این آمار قسمتی از گزارشی است که بانک عمران از درآمد متوسط سال اول تقسیم اسلک در ورامین تهیه نموده و در این گزارش اشاره شده است که در سال مزبور نیز قسمتی

یکی از کشاورزان ترکمن پس از دریافت سند مالکیت باید تاجدار خود سخن میگوید.
از محصول بعثت سن زدگی از میان رفته و چون تازه سال اول بوده است که کشاورزان مالک زمین شده بودند نتوانستند آنطور که لازم و مقدور بوده از زمینهای دریافتی خود استفاده نمایند

در آمار بالا مشاهده میشود که درآمد کشاورزان در بعضی از قراء ۲ و در بعضی سه برابر شده است و بدون تردید این اضافه درآمد با راهنمایی سرپرستان آزموده سه برابر شده و مساعدت مادی و معنوی بانک عمران بمصرف بهبود زندگی کشاورزان خواهد رسید و بعلاوه شرکت فرصت خواهد یافت که با وسیله بیشتری موجبات احیای صنایع روستائی و رشته‌های مختلف کشاورزی را فراهم سازد.

البته باید توجه داشت که این اضافه درآمد در سالهای آینده که کشاورزان بر اراضی خود مسلط شوند و امکانات بیشتری برای آنها فراهم گردد بیشتر خواهد شد و سطح زندگی آنها بالاتر خواهد رفت

اینک برنامه تقسیم دهزار نفری در دست اقدام است که انشاء الله در آبانماه ۱۳۳۵ اسناد مالکیت زارعین بدست شاهنشاه اعطا گردد.

ب - احداث دهکده‌های نمونه

در اواخر سال ۱۳۳۲ شاهنشاه مقرر فرمودند که قدمی برای عمران اراضی بایر و لم یزرع حوزه‌های املاک برداشته شود و در این قبیل اراضی مبادرت با احداث دهات نمونه گردد تا عده‌ای از هموطنان گرامی که فاقد زمین و وسائل کشاورزی هستند در این دهات جدید الاحداث اسکان داده شود.

در اجرای اوامر ملوکانه بلاد رنگ مطالعات لازم شروع شد و یک قطعه زمین بمساحت چهارصد و سی هکتار مسلوب المنفعه برای اجرای اولین برنامه منظور گردد. برای احداث چنین دهات نمونه که صرف نظر از اثرات عمرانی و تولیدی بهترین سرمشق برای سایر مالکین در تحول وضع زارعین محسوب میشود در نظر گرفته شد که زارعین مربوطه را از افراد محروم و علاقمند بکشاورزی که فاقد هر نوع وسائل هستند انتخاب نموده سپس بدست خود آنها چنین دهات احداث گردد. با اعمال چنین ابتکار و موجبات تسریع عملیات فراهم گردیده و همانطوریکه پیش بینی شده بود برنامه بنحو مطلوب در قلیل مدت انجام شد.

هشتاد خانوار علاقه‌مند بامر فلاحه که هر یک در اثر عسرت و پریشانی از دیاری بدیار دیگر و بالاخره به گنبد کاوس تغییر مکان داده بودند و بعلت نداشتن زمین و وسائل کشاورزی قادر بمرار معاش روزمره نبودند باین ترتیب انتخاب و بمحل ده نمونه واقع در هفده کیلومتری شرقی شهر ساری با وسائل نقلیه املاک پهلوی نقل مکان داده شد این عده هشتاد خانواری در اوائل سال ۱۳۳۳ به منطقه‌ای وارد شدند که هیچگونه آثاری از بنا و زمین آماده زراعت وجود نداشت.

با هزینه املاک عملیات عمرانی شروع شد یک عده باحادث جاده عده‌ای بایجاد کوره‌های آجر و آهک مشغول و دسته دیگری برای عملیات عمرانی و آبدار کردن زمین که با اصطلاح تلوتراشی میباشد فعالیت نمودند. اولین قطعه زمین آباد شده بمحل اولین ده نمونه اختصاص یافت و بلافاصله احداث چاه آب مشروب و پی‌کنی خانه‌ها با جدیت کم نظیر شروع شد.

در ظرف یکساله ۱۳۳۳ فعالیت عجیبی در این محل وجود داشت هر روز که میگذشت زارعین آینده خود را بهتر مجسم میکردند. در خلال این مدت کلیه هزینه هشتاد خانوار و مصالح و احتیاجات ضروری ابنیه وسیله املاک پهلوی تأدیه میشد. در پایان اولین سال عملیات در حدود دوپست و پنجاه هکتار زمین قابل کشت فراهم شد و اولین قسمت ساختمانها مشرف باتمام بود.

کشت غله در قسمتی از اراضی آباد برای سال زراعتی ۳۳ - ۳۴ وسیله خود زارعین و با ماشین آلات کشاورزی عمل شد و در بهار سال ۳۴ هم مقداری کشت محصول پنبه بعمل آمد. پایان اولین قسمت ده نمونه در پایان خرداد ماه ۱۳۳۴ با اطلاع مرکز رسید شاهنشاه اظهار علاقه فرمودند که شخصاً وضع چنین ده نمونه را از نزدیک ملاحظه فرمایند ضمناً مقرر فرمودند که بترتیب تقسیم اراضی و اعطای اسناد مالکیت در روز تشریف فرمائی عملی گردد.

روز ۱۶ تیر ماه ۱۳۳۴ شاهنشاه در حالیکه عده ای از رجال و محترمین و اعضاء هیئت دولت و خبرنگاران جراید که قبلاً وسیله اداره املاک دعوت شده و در قریه مذکور انتظار تشریف فرمائی ذات ملوکانه را داشتند نزول اجلال فرمودند.

زارعین باشوق زائد الوصف بدیدار پدر تاجدار خود موفق شدند و اسناد مالکیت اراضی خود را دریافت داشتند.

شاهنشاه در مدت توقف در این ده نمونه بی نهایت بشاش بوده و از اینکه خدمتگذاران املاک توانسته بودند بهتر زندگی را آنچنانکه شاهنشاه برای عموم زارعین کشور و طبقه مولد ثروت خواستارند تأمین نمایند بسیار خرسند بنظر میرسیدند از قسمتهای مختلف ده دبستان شش کلاسه آبرومند - درمانگاه حمام - مسجد - فروشگاه تعاونی - خانه های روستائی - اراضی تحت کشت با نهایت علاقه بازدید فرمودند.

شاهنشاه تعلیمات مؤکد بادامه برنامہ و تأمین آسایش زارعین قریه جدید صادر فرمودند رضایتمندی خاطر ملوکانه را با اسضای دفتر یادبود ابلاغ فرمودند.

مراسم پایان یافت لیکن عملیات احداث قسمت دوم ده نمونه ادامه داده شد و در پایان سال ۳۳۴ کلیه اراضی قریه آباد و عملیات ساختمانی دومین قسمت نیز پایان یافت و اکنون کلیه هشتاد خانوار زارعین قریه جدید دارای زمین و خانه هستند.

بهای اراضی و خانه های آنها نظیر سایر زارعین قراء تقسیم شده با قسط بیست و پنج ساله دریافت میشود باین معنی بابت بهای زمین سالیانه یک هزار و هشتصد و پنجاه ریال و بابت خانه و عرصه مربوطه دوهزار و پانصد ریال در سال ۱۳۳۶ دریافت خواهد گردید. زارعین مذکور با تشکیل شرکت تعاونی که آنها با کمک مادی و معنوی املاک صورت گرفته بعملیات کشاورزی مشغول و با این ترتیب عده ای از هموطنان ما صاحب زمین و خانه شده اند منظره قسمتی از این

ده نمونه که بر صرف قریب ده میلیون ریال ایجاد و بنام شاه آباد موسوم شده ذیلاً بنظر خوانندگان گرامی میرسد .

اسلاک پهلوی امیدوار است که بتواند در اجرای منویات شاهنشاه با آباد نمودن اراضی بایر موفق باحداث دهات دیگر هم بشود .

گوشه‌ای از قریه نمونه زیت (شاه آباد)

ج - تأسیس بنگاه ترجمه و نشر کتاب

شاهنشاه دانش دوست ایران که انصافاً در غالب موارد از کسانی که در رشته های امور اجتماعی - علمی - ادبی - ورزشی - نظامی و غیره کار می کنند و زحمت می کشند تشویقی و قدردانی میفرماید اخیراً قدم برجسته درخشانی در راه نشر علم و ادب برداشته و در این اقدام بزرگ علمی تنها نبوده و علیا حضرت ملکه ثریا پهلوی ملکه محبوب ایران نیز شاهنشاه را یاری نمودند .

علیا حضرت ملکه ثریا پهلوی که از ابتدای طفولیت در دامن خانواده ای اصیل و نجیب از دودمان بزرگ ایران تربیت شده اند از آغاز کودکی و دوران دبستانی علاقه و عشق وافری بعلم و ادب داشته و همواره مراحل تحصیلی را به بهترین وضعی پیموده و در بین اقوام

و همکلاسیهای خود گوی سبقت را میربوندند در این ایام نیز بسابقه علم دوستی و عشق و علاقه ای که با آثار علمی و هنری نویسندگان بزرگ جهان بویژه علمای ایران دارند اسر و مقرر فرمودند که اقدامات جدید و تازه ای در این راه بشود. اتفاقاً این بار هم نیز این قرعه نیکه بقال اداره اسلاک و مستغلات پهلوی اصابت نمود و افتخار اینکار بزرگ نصیب کارکنان این مؤسسه جوان ولی علاقمند گردید. در اواسط سال ۱۳۳۳ بود که علیاحضرت اسر فرمودند هیئتی از برجسته ترین رجال علمی ایران در این راه گام برداشته و بتأسیس بنگاهی بنام (بنگاه ترجمه و نشر کتاب) همت گمارند در امستال اوامر مطاع علیاحضرت بلکه محبوب بنگاه مذکور تأسیس و تحت هدایت و رهبری جناب آقای سید حسن تقی زاده رئیس مجلس سنا که از مفاخر علمی ایران معاصر میباشد و هیئت مدیره ای منتخب از جوانان دانش دوست و علاقمند تشکیل گردید که الحق توانست در این فرصت کم گامهای بلندی در اجرای نیات مبارک علیاحضرت بردارد.

اینکه که بیاری خدای بزرگ این مؤسسه جوان وارد عمل شده بد نیست که شمه ای از آنچه که تا کنون به مرحله عمل و اجراء درآمده بوجه اختصار توضیح داده شود.

هیئت مدیره بنگاه نشر کتاب در پیشگاه علیاحضرت

اصولاً غرض از تشکیل این بنگاه همانطوریکه در بالا توضیح داده شد این است که هیئتی از زبده ترین دانشمندان و مترجمین بنام کشور برای ترجمه دقیق و منظم آثار مهم علمی و ادبی جهان بزبان فارسی اقدام نمایند. و از این راه آثار فکری ادبا و دانشمندان بزرگ دنیا را در دسترس مردم کشور قرار دهند. این هیئت که قریب دو سال است در این اقدام مفید کوشش نمود اینک ترجمه پکرشته از کتب معتبر دنیا را بقلم دانشمندان و نویسندگان طراز اول کشور فراهم ساخته و چندین دوره آن بطبع رسیده و در دسترس علاقمندان و عاشقان علم و ادب قرار گرفته است.

همانطوریکه در انتخاب مترجمین و صحت و امانت ترجمه و سبک تحریر کتب کمال

دقت و اهتمام بکار رفته در نفاست طبع کتب نیز که در بهترین مطابع ایران یعنی مطبعه بانک ملی انجام گرفته نهایت مراقبت بعمل آمده و امید می‌رود که ادامه انتشار این رشته کتب یکی از آرزوهای دیرین دوستداران دانش و ادب جامه عمل بپوشاند و فصل تازه‌ای در کار ترجمه و نشر کتاب در این کشور باستانی بگشاید.

کتابهاییکه فعلاً در دست طبع است اصولاً از دو نوع تشکیل می‌گردد. یکی کتب معتبر ادبی دنیا و دیگر کتب سهم مربوط بایران شناسی یعنی آثار عمده‌ای که محققان و فضیای خارجی درباره تاریخ و زبان و مذهب و تمدن و آداب رسوم و ادبیات ایران نگاشته‌اند اینک فهرست وار از کتابهاییکه منتشر شده و یا بزودی منتشر خواهد شد بقرار زیر نام برده میشود.

نام کتاب	مؤلف	زبان اصلی	مترجم
ویلهم تل	شیلر	آلمانی	محمد علی جمال زاده
ایلیاد	همر	یونانی	سعید نفیسی
سرودهای اوپانیساد	ابن طفیل	عربی	بدیع الزمان فروزانفر
تریستان و ایزوت	ژوزف بدیر	فرانسه	دکتر رضا زاده شفق
پدران و فرزندان	تورکیف	روسی	دکتر پرویز خانلری
مجموعه تأثرهای سوفوکل	سوفوکل	یونانی	خانم مهری آهی
دیوان العیر (مقدمه)	ابن خلدون	عربی	محمد سعیدی
اگمنت	گوته	آلمانی	محمد پروین گنابادی
سهمانی و چهار رساله دیگر	افلاطون	یونانی	دکتر هوشیار
			دکتر محمود صنائی

کتب ذیل نیز که پس از سری فوق انتشار مییابد تحت طبع است

نام کتاب	مؤلف	زبان اصلی	مترجم
منتخب آثار	کنفوسیوس	چینی	کاظم زاده ایرانشهر
ژولیوس سزار	شکسپیر	انگلیسی	خانم فرنکیس شادمان
پیری و راز دوستی	سیسرون	لاتینی	محمد حجازی
پروگوریو	بالزاک	فرانسه	ادوارد ژوزف

کتابهاییکه در بالا اشاره شد و اصل آنها بزبان فرانسه و انگلیسی و آلمانی و روسی و عربی است بلااستثناء ترجمه آنها از زبان اصلی بعمل آمده و رشته کتب ایرانشناسی که پس از طبع کتب فوق انتشار خواهد یافت از جمله شامل (تاریخ امپراطوری هخامنشی) تألیف المتد (انگلیسی) و تاریخ ادبیات ایران تألیف اتد (آلمانی) و تاریخ ایران از آغاز تا اسلام تألیف دکتر کیوشی (فرانسه) و تاریخ تمدن ایران بشرکت فضیای متعدد (فرانسه) و جغرافیای تاریخی سرزمین خلفا استریخ (انگلیسی) و کبانیان تألیف کریستن من (فرانسه) و سروج الذهب تألیف مسعودی (عربی) و تاریخ طب در ایران تألیف الکرد (انگلیسی) که آقایان دکتر یلو شاطر

ودکتر شفیق و دکتر معینی و عیسی بهنام و محمود عرفان و دکتر ذبیح اله صفا و زریاب خوئی بترتیب
عاهده دار ترجمه آن بوده و میباشند که تدریجاً بیچاپ رسیده و مورد استفاده علاقمندان و ارباب فضل قرار
خواهد گرفت و چون اداسه انتشار این کتب و تعقیب این کار سودمند مورد توجه و عنایت خاص ذات
مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی میباشد امید کافی میرود که در آینده
بهتر از گذشته با سرعت پیشرفت نموده تا بهره کافی نصیب علاقه‌مندان و عاشقان کتاب گردد .

د - کلاسهای روستائی

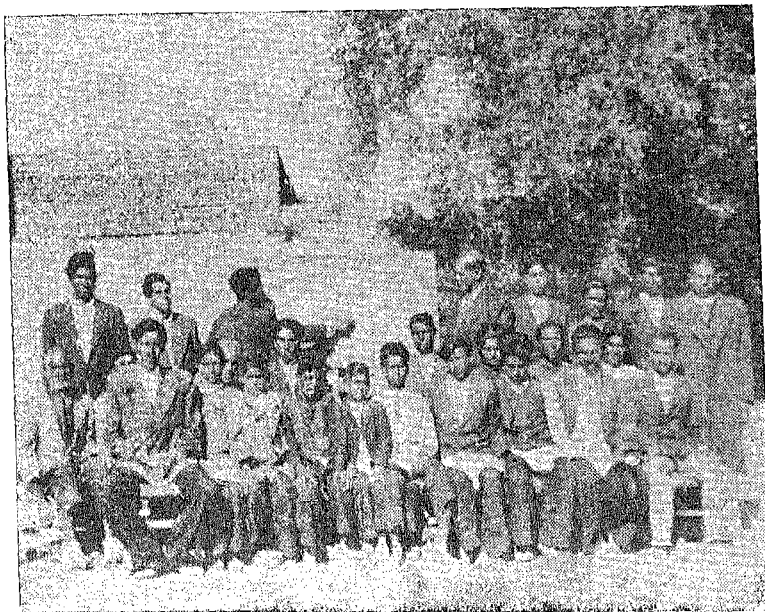
تأسیس کلاسهای روستائی و یاسود کردن کشاورزان یکی از برنامه‌های بزرگ و درخشان
است که اداره املاک پهلوی به هدایت اعلیحضرت شاهنشاه با اجرای آن توفیق یافته است .
شاهنشاه فرمودند (تا کشاورزان با سواد نشوند و از پیشرفت های جدید کشاورزی
و اجتماعی با خبر نگردند نمیتوانند در تحولی که آرزوی ماست مؤثر باشند) .
اداره املاک در اجرای نیت شاهانه در نظر گرفت که دوسر اسر حوزة های املاک کلاسهای

شاه و ملکه در یکی از کلاسهای دخترانه رودهن

شبهانه روستائی دایر نماید. انجام این امر در کلیه قراء و قصبات با سوابقی که از عدم موفقیت در اجرای برنامه های تعلیمات اجباری بنظر رسیده بود امری بسیار سخت و دشوار بنظر میرسید و در بدو امر عده ای تصور میکردند که با هزینه های سنگین و وسائل زیادی که لازم است این اقدام به نتیجه نخواهد رسید. ولی صعوبت راه و اشکال کار مانع انجام این برنامه مفید نشد چنانکه پس از مطالعات لازم چنین در نظر گرفته شد.

- ۱ - کلاسهای روستائی در سراسر حوزه های املاک دایر شود.
- ۲ - مدت تشکیل کلاسها چهار ماه از آبانماه تا پایان اسفند یعنی مدت ۴ ماه باشد زیرا کشاورزان در ایتمدت از امور زراعت فراغت دارند.
- ۳ - محل تشکیل کلاسها در نقاطی که دبستان وجود دارد در دبستان و در نقاطی که دبستان وجود ندارد در مسجد یا تکیه های عمومی باشد.
- ۴ - لوازم التحریر سالمندان از قبیل کتاب - قلم - دفتر و همچنین وسائل لازم کلاسها از قبیل چراغ - تخته - گچ از طرف اداره املاک تهیه و مجاناً باختیار گذاشته شود.
- ۵ - وظیفه تدریس در کلاسها با آموزگاران دبستانهای محل و در نقاطیکه آموزگار نباشد با افراد با سواد محلی واگذار شود و فوق العاده آموزگاران و مستخدمین کلاسها از طرف اداره املاک تعهد و پرداخت گردد.

شرکت کنندگان کلاسهای روستائی در جیرفت

- ۶ - در آخر هر چهار ماه از کلیه سالمندان با حضور نمایندگان فرمانک شهرستان و نمایندگان املاک امتحان بعمل آمده و به سالمندان کارنامه داده شود.

اداره املاك بهمين ترتيب اقدام نمود و در هر قریه شورائی بنام شورای فرهنگی ده تشکیل داد و آنها را با اهمیت با سواد کردن زارعین آشنا ساخت و آنها را موظف نمود که در تشکیل کلاسها و تشویق زارعین مساعدت نمایند.

هنگام تشکیل کلاسها نیز موفق شد که موافقت بعضی از سازمانهای فرهنگی و بهداشتی کشور را جلب نمود و فیلم و نشریاتی نیز باختیار کشاورزان بگذارد.

خوشبختانه برنامه سال اول نتایج رضایت بخش بدست داد و استقبالی که سالمندان از کلاسهای روستائی نمودند بالاتر از انتظار بود و بهمين جهت این برنامه در سالهای بعد با دقت و توجه بیشتری دنبال شد. چنانکه امروز در هر یک از قراء املاك عده زیادی در همین کلاسها شرکت جمسته و خواندن و نوشتن را بخوبی فرا گرفته اند.

با توجه باین برنامه روشن میشود که خوشبختانه اولین قدم اساسی برای مبارزه با بیسوادی فرمان شاهنشاه در املاك پهلوی اجرا شده و امید میرود که تا چند سال دیگر در هیچیک از قراء تابعه املاك کشاورزی بیسواد وجود نداشته باشد.

اینک دیلاً آمار کلاسهای روستائی و محل تشکیل آنها را ملاحظه میفرمایند.

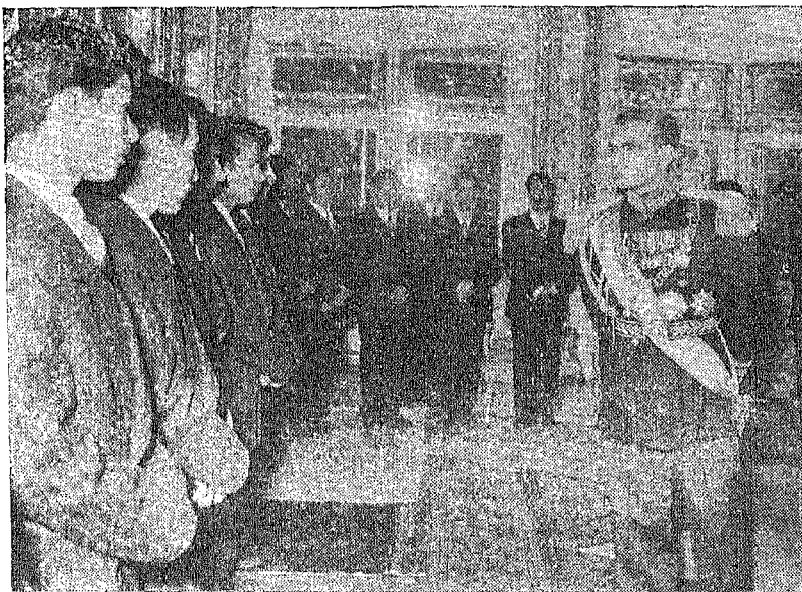
صورت خلاصه آمار کلاسهای روستائی در سالهای ۳۱ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵

نام حوزه	سال ۳۱		سال ۳۳		سال ۳۴		جمع ۴ سال	
	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند
تاکستان	۱۰	۳۱۰	۸	۱۶۰	—	—	۱۸	۴۷۰
رودهن	۲	۷۶	۲	۶۷	—	—	۴	۱۴۳
محمدآباد	۱	۵۰	۱	۲۴	—	—	۲	۷۴
گرگان	۱۵	۴۳۵	۱۵	۲۷۸	۱۴	۱۹۴	۶۴	۱۲۴۲
ساری	۱۱	۴۶۵	۱۸	۳۸۴	۱۴	۲۷۴	۶۴	۱۵۸۹
بابل	۱۱	۲۹۵	۱۶	۲۱۴	۹	۱۵۸	۵۲	۹۳۸
گنبد	۳	۸۵	۶	۱۵۲	۴	۶۶	۳۱	۷۵۴
شاهآباد و گیلان غرب	۱۰	۳۹۱	۱۵	۳۹۶	۱۷	۳۶۵	۶۷	۱۵۲۲
شهسوار	۱۹	۵۱۷	۲۰	۵۴۸	۳۸	۳۳۴	۱۱۱	۱۸۳۰
رودسر	۵	۱۵۱	۱۰	۱۲۹	۴	۸۴	۲۲	۴۱۳
نوشهر	۱۰	۳۴۰	۱۹	۲۱۸	۱۴	۱۱۸	۵۳	۸۰۰
فریمان	۲	۸۲	۴	۷۵	—	—	۶	۱۵۷
چیرفت	—	—	۳	۱۰۲	۴	۷۰	۱۴	۲۸۵
آمل	—	—	۸	۲۴۷	۲۱	۲۶۳	۵۸	۹۹۵
بجنورد	—	—	۱۰	۲۵۰	۱۲	۲۰۵	۴۰	۷۱۹
	۹۹	۳۱۹۷	۱۵۵	۳۲۴۴	۱۵۱	۲۱۳۱	۶۰۶	۱۱۹۳۱

هـ - اعزام روستازادگان ایرانی بکشور آلمان غربی

نیت پاك شاهنشاه ایران در تقسیم اسلاك پهلوی با نهایت ستانت و مطالعه کامل عملی میشود زارعین دهات اسلاك پهلوی پس از فرنها خانه بدوشی و بی پناهی یکی پس از دیگری صاحب زمین و آب میشوند. بآئیه خود امیدوار میگرددند. هر زارعی که بیشتر کار کند نتیجه زحمتش مستقیماً و بیش از پیش برای خود و خانواده اش باقی میماند. بموازات این اقدامات شاهنشاه ایران متوجه شدند که پیشرفت روزافزون علم و صنعت دیگر اجازه نمیدهد که زارعین ایرانی بسبک آبا و اجدادی خود و بعبارت دیگر بطریقه قرون وسطی کشت و زرع کنند و خود و خانواده شان که غالباً کودکان خردسال میباشند تا کمر در لجنزار فرو رفته و در تمام ساعات روز مختصر زمینی را زیر و رو نمایند و تازه با تمام فعالیت های شبانه روزی خوراك خانواده خود را در تمام سال بسختی فراهم سازند. بنابراین برای بهتر زندگی کردن و بیشتر استفاده بردن از اراضی تحت کشت ناگزیر بایستی سبک کار را عوض کرد تا در صورت فرصت کمتری استفاده بیشتری حاصل گردد.

فکر اعزام روستازادگان اسلاك پهلوی بالمان از اینجا پیدا شد و چنین تشخیص داده شد که اعزام این روستازادگان بکشور صنعتی و علمی آلمان و مطالعه در امور کشاورزی بکانهیزه حل این مشکل را آسان میسازد.

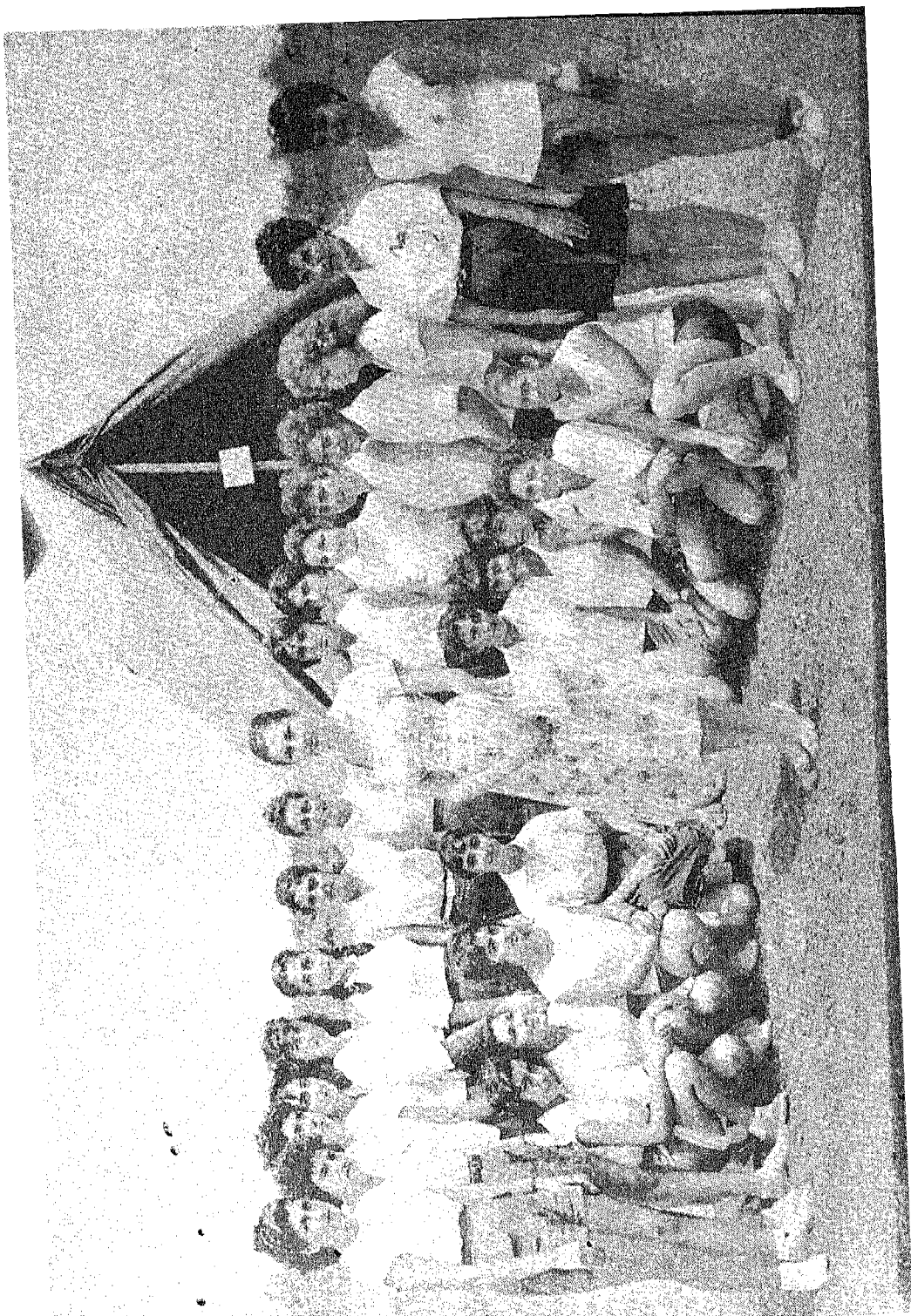
روستازادگان قبل از عزیمت بآلمان به پیشگاه شاهنشاه شرفیاب شدند

در تعقیب این مطالعات بود که شاهنشاه ایران با داره اسلاک پهلوی که مرجع این قبیل امور است امر فرمودند که از بین روستازادگان جوانان کم سن و مستعدی را انتخاب و برای مطالعه در امور کشاورزی جدید بکشور آلمان اعزام دارند از تابستان سال ۱۳۳۳ این نیت شاهانه عملی شد و عده‌ای از روستازادگان جوان ایرانی انتخاب و برای فراگرفتن مقدمات زبان آلمانی در تهران اجتماع نموده و بصورت شبانه‌روزی و بخرج شاهنشاه مشغول تحصیل شدند. این عده جوانان ایرانی پس از آموختن اصول مقدماتی از کشاورزی جدید که بوسیله مهندسین وزارت کشاورزی ایران بآنها تعلیم داده شد و زمینه مطالعات بعدی در آنها فراهم گردید با وسایل کافی و پوشاک و لوازم زندگی که کلیه آنها بخرج شاهنشاه تهیه شده بود در حالیکه چشم ملهونیا ایرانی بسوی آنها دوخته بود اوایل شب روز دوشنبه هفتم فروردین ماه ۱۳۳۴ مطابق با بیست و هشتم مارس ۱۹۵۵ بسوی کشور آلمان با هواپیمای مخصوص پرواز کردند.

از آن تاریخ تاکنون همیشه و در همه حال شاهنشاه با فرزندان خود دائماً در تماس هستند و از احوال و کار آنها مرتباً با اطلاع میباشند و مؤسساتی که این جوانان در آنجا تحصیل میکنند گزارشات کافی از آنها تهیه و بتهران ارسال میدارند که بعرض شاهنشاه ایران میرسد. نکته قابل توجه این است که طرز کار و رفتار این دهاتین ایرانی بحدی خوب و قابل توجه است که شاهنشاه ایران را بیش از پیش در این نیت پاک راسخ داشته و اوامر هما یونی شرفصدور یافت که اینکار ادامه یابد و مرتباً و همه ساله این جوانها برای فراگرفتن کشاورزی جدید و طرز بهتر بهره برداشتن از زمین بخارج ایران اعزام شوند.

تاکنون دو دوره که عده آنها بالغ بر ۷۴ نفر است بکشور آلمان رهسپار شده و مشغول طی دوره کارآموزی در استان (بایر) میباشند و اینک سومین دوره که تعداد آنها فعلاً متجاوز از شصت نفر است در کانون کار و آموزش که از سازمانهای وابسته بسازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی است اجتماع نموده و مشغول فراگرفتن زبان آلمانی هستند این عده نیز در فروردین سال ۱۳۳۶ بهموطنان کشاورز خود در آلمان خواهند پیوست.

از نکاتی که تذکر آنرا لازم میدانند آنست که تاکنون در طول تاریخ همواره افراد و دستجاتی باروپا و خارج از ایران برای تحصیل روانه میشدند که غالباً قدرت مالی داشته و نزدیک بتمام آنها از طبقات متمکن و متعین مملکت بودند این اولین بار است که شاهنشاه ایران دست خود را پائین آورده و کمزور و متترین طبقات اجتماع ایران را گرفته و بسوی اروپا روانه میسازند و الحق این جوانان ساده ایرانی هم تاکنون بخوبی توانستند نیت شاهنشاه را بر آورده و ثابت نمایند که نسل ایرانی ولو در طبقات پائین اجتماع هم باشند در صورتیکه مربی خوب و دلسوزی داشته باشند بخوبی خواهند توانست دین خود را بپادر میهن ادا نمایند و واقعاً گزارشاتی که از مقامات آلمان رسیده این حقیقت بارز را بخوبی روشن ساخته و امیدواری کامل میروند که ادامه این کار تا حد زیادی نواقص فعلی اصول کشاورزی را در ایران بر طرف نموده و قادر باشد رفم قابل توجهی در امر زراعت بوجود آورد. امید است که با گشایش بیشتری در امور مالی تعداد این جوانهای ایرانی افزایش یافته و کاروانهای بیشتری بسوی کشورهای اروپائی روانه گردد. در تکمیل این اقدام خیر و مفید بعضی از کشورهای اروپائی و آسیائی اقداماتی نموده و دعوتهای مشابهی برای اعزام روستازادگان ایران بکشورهای خودشان نموده اند که اینک

تحت مطالعه و بررسی است. ضمناً کارخانه های معروف زمینس و فنت در آلمان و فرگسون در انگلستان هر کدام از دوازده نفر روستا زاده ایرانی دعوت نموده اند که برای طی دوره کار آسوزی و مشاهده آثار صنعتی و هنری کارخانجات مربوطه بکشورهای آلمان و انگلستان مسافرت نمایند که اقداماتی نیز در این باره صورت گرفته و قریباً روستا زادگان ایرانی برای فرا گرفتن طرز کار ماشیهای زراعتی خاک ایران را ترك خواهند گفت.

و - اردوهای فرهنگی

در بهار سال ۱۳۳۳ میان دانش آموزان دبیرستانها و دانشجویان دانشگاه تهران مطلب تازه ای مورد بحث قرار گرفته بود. دانش آموزان دبیرستانها اعم از دختر و پسر دسته دسته گرد هم جمع شده و از یکدیگر میپرسیدند اردوی تابستانی دانش آموزان چیست ؟ چرا تشکیل میشود. مخارج آنرا چه کسی خواهد پرداخت. چه نتیجه ای خواهد داشت ؟

اینها سؤالاتی بود که از یکدیگر میکردند و غالباً در مقابل پاسخهای متناقضی که میشنیدند از روی عدم قبول و اطمینان سری تکان میدادند و باز در جای دیگر سؤال خود را تکرار میکردند. اما وقتی که از طرف شخص مطلعی بآنها گفته میشد که این اردوها بفرمان اعلیحضرت همایون پادشاه ایران و به منظور رفع خستگی دماغی دانش آموزان تشکیل میشود و مخارج آن نیز بوسیله ایشان پرداخت خواهد شد نفس راحتی کشیده و با امیدواری و اطمینان برای ثبت نام و تهیه وسائل شرکت در اردو میشتافتند.

این اولین دفعه نبود که جوانان ایران ازسراحم و محبتهای جوانمردانه شاهنشاه خود برخوردار میشدند و بعزت شنیدن نام شاه برای ثبت نام در اردو بر یکدیگر سبقت میجستند بلکه اصولاً از مدتها قبل عادت کرده بودند که در دنبال هر قدم اصلاحی و هر کار نیک و طرح مفید اجتماعی وجود شاهنشاه را بعنوان مبتکر و حامیان مشاهده نمایند. قویاً معتقد شوند که شاه قوی ترین حامی جوانان و علاقمندترین اشخاص بسعادت کشور است. فکر تشکیل اردو برای دانش آموزان از مدتی قبل کم و بیش وجود داشت ولی جامه عمل پوشاندن باین فکر یک همت عالی و فکروشن لازم داشت که خوشبختانه موضوع مورد توجه شاهنشاه واقع شد و باینجهی صورت عمل بخود گرفت.

استحانات آخر سال تمام شد. دانش آموزانیکه یکسال تمام شب و روز بامطالعه کتب درسی و حل مسائل مشگل مغز خود را خسته کرده بودند اکنون با شور و هیجان بیسابقه ای منتظر فرارسیدن موعد تشکیل اردو بودند تا بتوانند در روی ماسه های نرم ساحل دریای خزر و در پرتو آفتاب درخشان و حیاتبخش آن روحی تازه کرده و خستگی یکساله را از تن و مغز بیرون کنند. روز موعد فرا رسید دانش آموزان با چهره های خندان و بشاش که نشاط جوانی و مظهر امیدواری با ینده با سعادت بود اولیاء خود را در ایستگاه راه آهن وداع گفته و با قطار مخصوص بطرف بابل سرکه محل تشکیل اردو بود حرکت کردند. در راه سرود خواندند. یازدند و ورق میدادند با یکدیگر آشنا شدند و دوستان تازه ای انتخاب نمودند. در هر ایستگاه پیاده شده از ساختمانها و آبادیها دیدن کردند با دیدن پل و رستگاه آن شاهکار صنعت پل سازی درودها بروح رضاشاه کبیر بانی

ایران نوین فرستادند و بالاخره درحالی که تمام قیود زندگی شهری و افکار گنج کننده مربوطه بانرا پشت سر گذاشته بودند بادللی شاد و روحی ازاد وارد اردوشده و یک زندگانی کوتاه ولی توام با فعالیت و نشاط و خوشی را شروع کردند . در آنجا هر که بهر کار علاقه داشت وسیله آنرا در اختیار خود میافت کارگاههای نجاری - مشبه کاری - سیم بافی - نقاشی - مجسمه سازی - تور بافی - کلاسهای موسیقی رقص - ماشین نویسی - انجمنهای ادبی - روزنامه نگاری - میدانهای مختلف ورزشی و مسابقات پرشور و هیجان و خلاصه همه و همه چیز آماده کار بود و در هر قسمت عدهای بکار مشغول بودند و از سریان کاردان و دلسوز چیز های تازه یاد میگرفتند و در ضمن در ساعات سعین برای شنا بکنار دریا میرفتند و ظهر ها که برای صرف ناهار بار دو مراجعت میکردند چون شیران گرسنه ولی با چهره ای خندان بمیز های مملو از خوراکیهای گوناگون حمله میکردند در یکی از این روزها با پیدا شدن یک هواپیما در آسمان هیجان تازه ای در اردو بوجود آمد هر کس بطرفی میدوید و سرعت سرو وضع خود را سرتب میساخت همه میخندیدند و از ذوق و شغف در پوست خود نمیگنجیدند چرا ؟ زیرا شاه با هواپیما وارد شده بود و تا چند دقیقه دیگر بار دو وارد میشد .

شاهنشاه میآمد تا یکروز را با جوانان با استعداد و شاه دوست کشور خویش بگذرانند و دست نوازش بر سر آنان بکشد .

میآمد تا شخصا بانها بگوید که چقدر بسعادت ملت و کشور خویش علاقه دارد و تا چه اندازه حاضر است فکر و ثروت و وقت خود را صرف اینکار نماید . شاه وارد شد و از برابر صف طولانی جوانان گذشت با یک یک آنان صحبت نمود و بتوضیحات سرپرست اردو با کمال دقت گوش داد پس از آن هر کس پی کار خود رفت و اردو فعالیت عادی خود را از نو شروع کرد شاه با علاقمندی مخصوص مانند پدری که کار فرزندان خود را رسیدگی نماید از همه جا دیدن نمود و یکایک جوانانی را که سعی داشتند در مقابل شاه دسکرات و مهربان خود بیشتر هنرنمایی کنند مورد تنقید قرار داد و بانها آفرین گفت . در برنامه شنای انروز شرکت کرد و تانسافت زیادی در دریا شنا نمود درحالی که اطراف او را جوانان مشتاق و فدا کار احاطه کرده بودند ظهر با آنها در یک جا غذا صرف کرد .

پس از صرف غذا بسرودها و تصنیف های آنان گوش فرا داد و عصر در حالی که مجدداً برای رفاه و آسایش و ترقی و پیشرفت جوانان کشور دستورات تازه ای میداد در میان فریاد های زنده باد ایران پاینده باد شاهنشاه اردو را ترک گفت و خاطره فراموش نشدنی در مغز صدها جوان باقی گذاشت اولین اردوی دانش آموزان پس از ده روز خوشی و شادمانی و پس از ده روز فعالیت توأم با موفقیت ضمن ریزش اشکهایی که بعلت جدائی از دوستان تازه از دیده ها سرازیر بود و ضمن وداعهای گرم پایان یافت .

آخرین صدائیکه از اجتماع این جوانان شنیده میشد فریاد زنده باد شاه بود . این اردو منحصر بفرد نبود زیرا پس از آن اردوهای متعدد برای دانش آموزان و دوشیزگان یکی پس از دیگری تشکیل شد از آن سال بعد این اردوها با شکوه و جلال بیشتری خود نمائی میکند و نه تنها از حیث تعداد افراد نسبت بسال قبل برتری دارد بلکه نوع برنامه های اجرایی بسبک و روان جدید تری عملی میشود .

در سال ۱۳۳۵ برای بهتر استفاده کردن از این اردوها محل مناسبی از املاک پهلوی در جوار شهر رامسر برای اینکار اختصاص داده شد و ساختمانهای مناسب و متعددی برای آن احداث گردید بنحویکه سالیان دراز خواهد توانست موجبات پذیرائی محصلین را بهترین وضعی تأمین نماید در تابستان سال جاری املاک و مستغلات پهلوی موفق شد که حسب الامر ذات مبارک شاهانه از جوانان دانشگاههای کشورهای دوست و همجوار و همچنین از دانشگاه کشورهای متحده آمریکا نیز عده ای دانشجو دعوت و پذیرائی نماید. امید است دامنه فعالیت این قبیل اقدامات فرهنگی که بی شک در کلیه شئون زندگانی جوانان امروز و مردان آزموده مؤثر واقع خواهد شد. توسعه یافته و نتایج نیکوئی عاید مملکت و ملت گردد.

ز - جوایز بهترین کتب سال

اعلیحضرت همایون شاهنشاه که همواره هنرمندان و نویسندگان را مشمول مراحم خاص خود قرار داده و در هر موقعیت از زحمت و کوشش آنها تشویق و قدردانی فرموده اند در سال ۱۳۳۲ مقرر فرمودند ترتیبی داده شود که بهترین نویسندگان و مترجمانی که آثاری با ارزش بجامعه هدیه میکنند مورد مرحمت خاص قرار گرفته و جوایزی بآنها داده شود تا بدین ترتیب از زحمت و خدمت مفید آنها قدردانی شده باشد.

اداره املاک و مستغلات پهلوی در امثال امر ملوکانه بدانشگاه تهران مراجعه و باصوابدید شورای عالی دانشگاه کمیسیونی مرکب از استادان دانشمند و صاحب نظر انتخاب شدند تا کتب منتشره سال را در رشته های مختلف مورد مطالعه قرار داده و بهترین کتب سال را تعیین و معرفی نمایند.

خوشبختانه این مراسم فرهنگی در نهایت توجه و بیطرفی انجام شد و در سال ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ بهترین نویسندگان و مترجمان سال معرفی و باخذ جوایز سلطنتی نائل گردیدند و این ترتیب هر سال بانهایت علاقه دنبال خواهد شد.

بموجب آئین نامه ای که کمیسیون تهیه کرده و مورد موافقت شاهنشاه قرار گرفته است هر سال به بهترین مصنف - بهترین مؤلف - بهترین مترجم سال جایزه داده میشود و از آن جهت که تألیفات در رشته های مختلف تهیه میشود رجحان یکی بردیگری مشکل و بلکه گاهی نیز ممکن است این جوایز بتألیفات چهار رشته (تاریخ و جغرافیا - اخلاقی و تربیتی - علمی - ادبی) تعلق میگیرد.

مقدار جوایز نیز برای مصنفین هر یک پنجاه هزار ریال مؤلفین سی هزار ریال و مترجمین بیست هزار ریال منظور شده است.

کلیه کسانی که داوطلب شرکت در مسابقه هستند کتاب خود را تا آخر خرداد ماه سال بعد (برای کتب سال ۳۴ تا آخر خرداد ماه ۱۳۳۵) بداره املاک و مستغلات پهلوی تحویل و رسید دریافت مینمایند. کتب جمع آوری شده در تابستان هر سال با اختیار کمیسیون گذارده میشود تا آنها را دقیقاً مطالعه و اظهار نظر نمایند. پس از تعیین برندگان جوایز مراتب در اسفند ماه هر سال باطلاع آنها میرسد و بموجب اجازه ملوکانه بامداد روزاول فروردین برندگان جوایز بد پیشگاه ملوکانه شرفیاب و مورد مرحمت خاص قرار میگیرند و سپس جوایز خود را دریافت میآورند.

مراحم ملوکانه در تشویق نویسنده‌گان و مترجمان یکی از اقدامات بسیار مؤثریست که طبقات فاضل و روشنفکر کشور را از حمایت شاهنشاه خود برخوردار میسازد و آنها را بادامه‌کار و کوشش در این راه تشویق میکند. اساسی برندگان جوایز در سال اخیر بدین قرار است :

نام مؤلف	کتاب	تألیف
آقای مطیع الدوله حجازی	سرشک	مؤلف
دکتر ذبیح‌اله صفا	شعر و ادب فارسی	مؤلف
خان‌بابا ایروانی	نقشه برداری هوایی	مؤلف
دکتر علی زرگری	گیاه‌های داروئی ایران	مؤلف
علی اکبر نوراد	شرکتهای تعاونی و بانک	مؤلف
صالح ابوسعیدی	خانواده و تربیت اولاد	مؤلف
محمد حسین طباطبائی	اصول فلسفه و روش رئالیسم	مؤلف
شه‌جاع الدین شفا	ایران در ادبیات جهان	مترجم
مشفق همدانی	روان شناسی برای همه	مترجم
علی اکبر کسمائی	آئین کامیابی	مترجم
پروفسور مشوچهر وارسته	آموزش زبانهای خارجی	مؤلف
عباس یمینی شریف	قرائت کودکان	مؤلف
آقای علی پاشا صالح	تاریخ ادبی ایران	مترجم
تیمسار سرلشکر مقتدر	کلید خلیج فارس	مؤلف
آقای علی جواهر کلام	تاریخ تمدن اسلام	مترجم
آقای دکتر تقی بهرامی	جغرافیای کشاورزی ایران	مؤلف
آقای ناصر مکارم شیرازی	فیلسوف‌نماها	مصنف
آقای دکتر بهاء‌الدین بازارگاد	تاریخ فلسفه سیاسی	مؤلف
آقای احمد سعیدی	چرا اطفال بد اخلاق و بد رفتار بار می‌آیند	مترجم
مرحوم دکتر محمد حسن مافی	اصول بهداشت تغذیه	مؤلف
آقای احمد بیرشک	سرگذشت علم	مترجم

ج - شرکت ملی نفتکش ایران

کشور باستانی ایران که از لحاظ جغرافیائی وضع خاصی دارد دیرزمانیست که با دریا آشنا بوده و غالباً چه در زمانهای بسیار قدیم و چه در قرون معاصر غالب امور تجاری خود را از راه دریا ها انجام میداده است خلیج فارس که در جنوب ایران واقع شده این کشور را از راه اقیانوس بکلیه نقاط دنیا مربوط میسازد. پیر خزر که در شمال ایران است بعزت اینکه بدریای آزاد راه ندارد از لحاظ تجارت با کشتی و کشتیرانی اهمیت بسزائی نداشته و فقط بوسیله کشتی های کوچک و قایقهای بزرگ و کوچک رفع احتیاج نموده و تکافوی تجارت مختصری را که همواره با دولت روسیه داشته و غالباً فعالیت این قبیل کشتیها با حمل برنج بروسه

و حمل قند و شکر و این قبیل اشیاء باین سرزمین آکنفا میشده است ولی برعکس همه فعالیت‌های اساسی کشتی رانی در جنوب ایران متمرکز میگرددیده در اوایل نیمه اول قرن بیستم که امتیاز نفت جنوبی ایران بشخصی بنام دارسی واگذار گردید و در اثر اکتشافاتی که بعمل آمد معلوم شد ذخائر گرانبهائی از نفت سرتاسر ناحیه جنوبی ایران مخصوصاً استان خوزستان را فرا گرفته است دامنه کشتی رانی در این کشور روز بروز وسعت گرفت تا جائیکه در اوائل سال ۱۹۵۲ ورود و خروج کشتیهای مسافری و نفت کش بعد اعلای امکان رسیده متأسفانه آنچه قابل توجه است این بود که بعللی که ذکر آن حاجتی ندارد کشور ایران با این موقعیت طبیعی و سیاسی خود از ساختن کشتی از قافله تمدن اسروزی جهان عقب ماند و با نهایت تأسف بایستی گفت که در این راه هیچ اقدام مفیدی صورت نگرفت و غالباً تجارت جنوب ایران و با حمل نفت از این کشور بوسیله کشتیهای اجاره‌ای یا متعلق بکمپانیهای نفتی انجام میشد.

پس از تحولات سالهای اخیر و ملی شدن نفت و مبارزاتی که ملت ایران در راه احقاق حق خود نمود بالاخره بطوریکه بر افکار عمومی جهانیان پوشیده نیست با هدایت و ارشاد اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران این مشکل بزرگ ایران حل و قرارداد جدیدی با اصول نسبتاً شایسته تری با کنسرسیومی از کمپانیهای بزرگ نفت چند کشور اروپائی و امریکائی منعقد گردید که امر بهره برداری از نفت ایران از اواسط سال ۱۹۵۴ مجدداً عملی و این منبع عظیم و خدا داد ملت ایران برفع مردم این سرز و بوم بکار افتاد. پس از بکار افتادن مجدد دستگاه عظیم نفت این بار فکر صائب و دور اندیش شاهنشاه ایران متوجه شد که بایستی کم کم امور مربوط بحمل نفت بدست ایرانی و با وسائلیکه بمرمایه ایرانیها تهیه میشود بکار افتد. این بود که در اولین فرصت امر فرمودند که در این راه مطالعه و اقداماتی صورت گیرد.

در پیرو اوامر ملوکانه شرکتی بنام شرکت ملی نفت کش ایران تشکیل گردید که پنجاه درصد از کل سهام آن بفرمان شاهنشاه از طرف اداره املاک پهلوی تعهد و پرداخت گردید در حال حاضر شرکت برای ساختمان دو دستگاه نفت کش بظرفیت هردستگاه سی و دو هزار و پانصد تن و دو دستگاه کشتی باربری بظرفیت هر یک یک هزار تن بکشور هلند سفارش داده که بر طبق قراریکه با کارخانه سازنده داده شده در فرصت کمی آماده حمل بابهای ایران خواهد شد اسیدواری کامل حاصل است که با پیشرفت امر بهره برداری نفت ایران و احتیاج کاملی که دنیای آزاد بروابط تجاری خود با ایران دارد و با هوشیاری که در مردم ایران است امر کشتی سازی و کشتی رانی روز بروز پیشرفت نموده و توفیق بیشتری در این راه نصیب مردم کشور باستانی ایران گردد.

چون در نظر بود که اداره امور کشتی رانی بدست جوانان با کفایت ایرانی سپرده شود و از این بابت نیازی بمتخصصین و کارکنان بیگانه نباشد بفرمان شاهنشاه عده‌ای از جوانان تحصیل کرده و واجد شرایط با ترتیب مسابقه انتخاب و بکشور هلند اعزام شدند تا در فن دریانوردی تحصیل و تجربه نمایند. تعداد این محصلین یازده نفر میباشد.

ایندسته از محصلین اکنون در هلند مشغول کار هستند و هزینه اقامت و تحصیل آنها نیز از طرف اداره املاک تأمین و پرداخت میگردد و پس از چهار سال بایران مراجعت و در کشتیهای مشغول کار خواهند شد اینک چهارده ماه از تاریخ اعزام آنها میگذرد و پس از مراجعت بایران شرکت کشتی رانی هر یک از آنها را باده هزار ریال حقوق ماهیانه در اول استخدام بکار خواهد گمارد.

نظر باینکه بهبود وضع مردم و بخصوص رعایت حال بیماران همیشه منظور نظر ما بوده

و در باب تعلیل مزینۀ زندگی در رفع فشار گرانی بسواره و امر اکید صادر کرده ایم و نظر باینکه تامین

وسائل محاسبه خانواده های مستمند در دوره مرض و نقابست یکی از مهمترین خدمات اجتماعی بشمار میرود و بزرگترین

وسائل و داروهای مختلف و مطمئن بایبای خیلی ارزان در دسترس عموم قرار گیرد و مقرر میداریم بنگاه بی حدیث

و موجبات تامین این منظور را به سبکترین وجهی فراهم آورد و اسامی و مقررات مربوط را تهیه کند و از تصویب بگذرد

برای این کار سرمایه لازم و کافی از طرف خود ما اختصاص داده خواهد شد و دستور دادیم سودیکه

۱۳۳۴
ممکن است از این راه حاصل شود بمصرف امور خیریه و تربیتی و دوزشی برسد. کاخ مهر ۲۳ ابان ماه

ط - كمك بايجاد كارخانجات توليدى کشور

بموازات اقداماتیکه در کلیه شئون کشور انجام میگيرد ذات مبارک شاهانه همواره نسبت باموریکه مستقیماً با حیات اقتصادی کشور سر و کار دارد اظهار علاقه و ميل میفرمایند و برای جلوگیری از هردینار ارزی که از کشور خارج شود کمال اشتیاق را ابراز میفرمایند از اینرو همواره منتظر فرصت هستند که از یک گوشه کشور خبر تأسیس واحداث یک کارخانه ولو هر قدر هم کوچک باشد بسمع مبارکشان برسد. در این سالهای اخیر که گرفتار اقتصادی از هر سو مملکت را مشغول داشته بود طبعاً کارهای تولیدی پیشرفتی نداشت و بفرض اینکه شخص یا دستگاهی بفکر میافتاد که در راه کارهای تولیدی و عام المنفعه گامی بردارد و مشکلات بی حد و حصر جلوی کار را بطوری سد میکرد که اصلاً موضوع منتفی میشد تا اینکه صاحب کارخانه یا هر مؤسسه تولیدکننده بفکر یاری و استعانت از شخص شخیص شاهنشاه ایران میافتاد من باب مثال بد نیست تذکر داده شود مسئله کمبود سیمان در کشور تأدیه مبالغ قابل توجهی ارز برای تأمین کسری سیمان مصرفی مردم مورد توجه خاص ملوکانه قرار گرفت و دستهایی که در این راه از شاهنشاه استعانت نمود از صمیم قلب فشرده شد و با شرکت و خریداری سهامی از کارخانههای سیمان فارس و تهران پشتیبانی معنوی خود را از امور تولیدی کشور بمنصبه بروز رسانیده اند و همینطور در راه تقویت و پشتیبانی از کارخانه تصفیه شکر اهواز اعلیحضرت همایونی نیز اقدام فرمودند بهر حال اعلیحضرت همایون شاهنشاهی همواره حاضرند که در کارهای تولید و عام المنفعه که نفع آن مستقیماً متوجه عامه طبقات مردم و مصرفکننده حقیقی میرسد و بنیه اقتصادی کشور را تقویت مینماید شرکت فرموده و در حدود امکان با صاحبان این قبیل صنایع کمک فرمایند. اینک بر کلیه علاقه مندان بترویج صنایع و صرف و سرمایه داران کشور فرض و لازم است از این اقدام شاهنشاه اصلاح طلب خود پیروی نموده و هر چه زود ترموجبات توسعه و تکمیل این قبیل کارخانجات را که نفع آن بالمال متوجه خود آنها نیز میشود فراهم سازند و با این اقدام وضع اقتصادی کشور را بهبودی بخشند.

ی - بنگاه دارو بخش سلطنتی

مسئله ترقی معارج زندگی اسریست روشن و مبتلا به عمومی و همواره موجبات تکدر خاطر خطیر شاهانه را فراهم ساخته است مخصوصاً موضوع ترقی بهای دارو مطلبی است فوق العاده خاص و متأسفانه یار سنگین آن فشار دائم التزایدی بردوش طبقات پائین اجتماع وارد میسازد بنحوی که معالجه امراض بسیار ساده و ابتدائی را برای آنها مشکل ساخته چه رسد بامراض مزمن و صعب العلاج.

رفع این مشکل بزرگ چون مورد علاقه خاص شاهنشاه است امر برفع این مضائقه اجتماعی صادر فرمودند و در پی او امر شاهانه شالوده و اساس بنگاه سلطنتی دارو بخش از طرف املاك و مستغلات پهلوی ریخته شد و فرمانی بمضمون زیر شرفصدور یافت.

صدور فرمان مطاع مبارک دایر بتأسیس بنگاه سلطنتی داروبخش و تأمین دارو بارزاترین قیمت برای کلیه طبقات بویژه مستمندان از مهمترین و برجسته ترین اقدامات نیکوکارانه و نوع پروانه شاهنشاه میباشد.

اقداماتی که تاکنون در این زمینه انجام شده است ذیلاً بنظر خوانندگان گرامی میرسد.

۱ - تأمین اراضی مناسب برای ساختمانهای کارخانه بمساحت دویست هزار متر مربع در کیلومتر چهارده جاده قدیمی کرج در کنار راه آهن در اولین ایستگاه تهران - کرج.

۲ - اعزام طبیب عالیقدر و مجربی که سمت مدیر فنی بنگاه را دارد بمنظور تأمین دارو و خرید احتیاجات مربوط بکشورهای اروپا و آمریکا.

۳ - تشویق کارخانجات بزرگ برای ایجاد و تأسیس کارخانجات داروئی در ایران.

ایجاد این مؤسسه عام المنفعه که عواید آن مستقیماً توجّه طبقه مصرف کننده دارو میباشد موجبات راحت و آسایش مصرف کنندگان حقیقی و طبقه مستمند کشور را بنحو احسن و اکمل فراهم میسازد.

لک - کنگره پزشکی ایران

تشکیل کنگره پزشکی ایران و تهیه برنامه های آن از اقدامات بسیار مفید و سودمندی است که اداره اسلاک و مستغلات پهلوی افتخار اجرای آنرا بعهدّه داشته است.

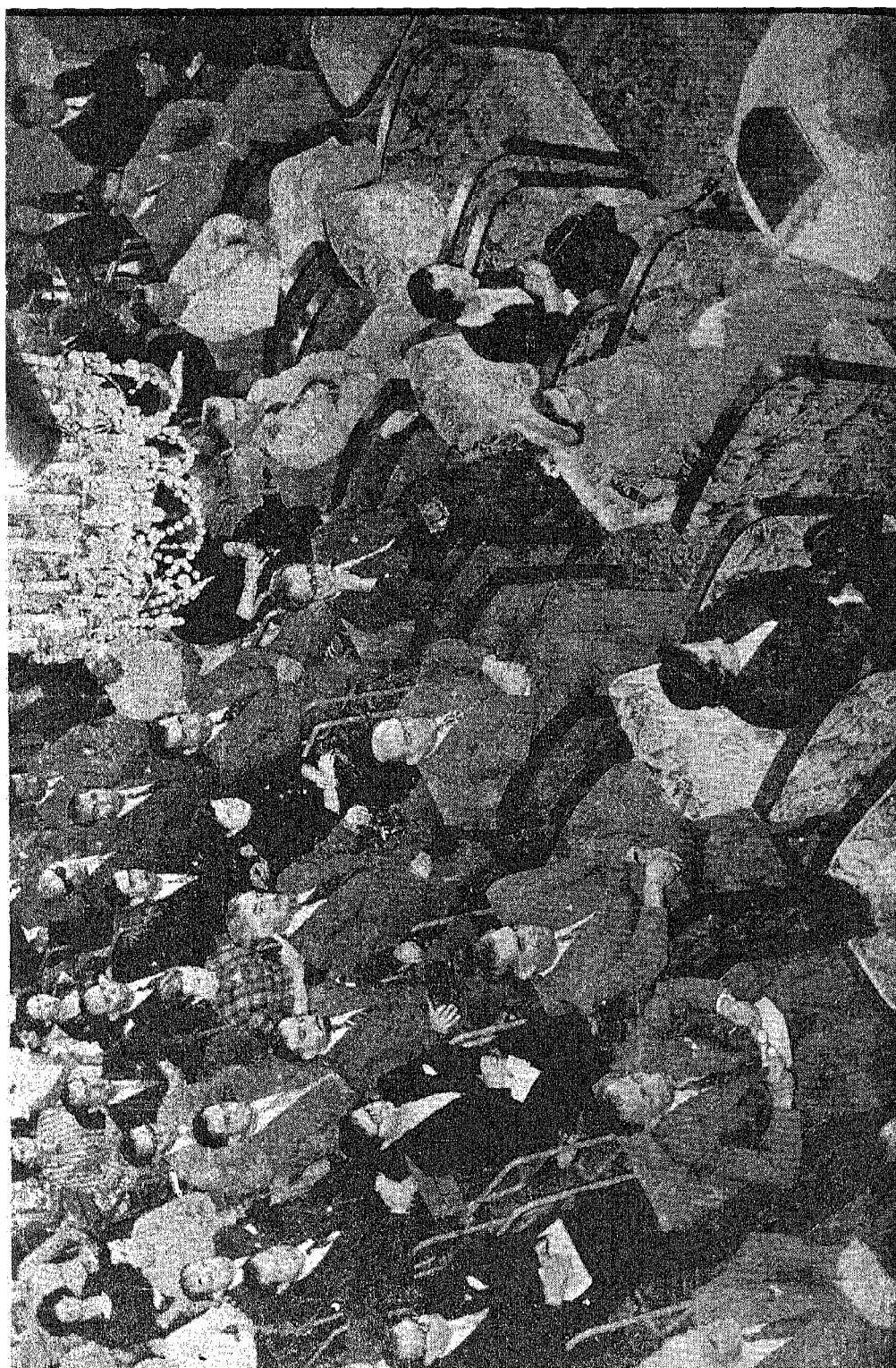
در سال ۱۳۳۰ برای نخستین بار بفرمان شاهنشاه مقرر شد که کنگره ای از پزشکان کشور تشکیل گردد تا استادان و پزشکان عالیقدر کشور گرد یکدیگر جمع آمده درباره مشکلات و تعمیم بهداشت کشور مذاکره و چاره اندیشی نمایند. چون مقرر شد که در اجرای این امر تسهیلات لازمه فراهم شده و از هر گونه کوششی برای تشویق پزشکان و بسط و توسعه نظریات و اشارات آنها کوتاهی نشود اداره اسلاک و مستغلات پهلوی در مدت کوتاهی مقدمات کار را از هر حیث فراهم نموده و محل تشکیل کنگره را در راسر اعلام نمود.

انتخاب راسر برای تشکیل جلسات کنگره از این جهت بود که پزشکان کشور دور از فعالیت و گرفتاریهای گوناگون گرد یکدیگر جمع شوند و بمذاکره و معاوّه پردازند و ضمناً خارج از جلسات علمی نیز در هوای روح پرور کرانه دریای خزر و زیباییهای سازندران بایکدیگر آشنائی و تفاهم بیشتری پیدا کنند.

برای تسهیلات بیشتر در شرکت پزشکان کشور نیز شاهنشاه مقرر فرمودند که پنجا درصد از هزینه مهمانخانه از حساب شاهنشاه پرداخت گردد.

در روز دوازدهم مهر ماه سال ۱۳۳۱ نخستین جلسه کنگره پزشکی ایران با حضور بیش از دویست نفر از پزشکان کشور تشکیل گردید و علیاحضرت سلکه ثریا پهلوی که ریاست عالیّه کنگره را بعهدّه دارند بنام شاهنشاه کنگره را افتتاح فرمودند.

در مدت هفت روز که اولین کنگره پزشکی ایران تشکیل شده بود پزشکان در چهار

موضوع مهم پزشکی سل - تراخم - بیماریهای انگلی - مالاریا بمطالعه و مذاکره پرداخته و قطعنامه‌ای صادر نمودند که برای اجراء بکلیه سازمانهای بهداشتی کشور ابلاغ گردید . چون بالارفتن سطح بحث و فصل پزشکی مورد توجه قرار گرفته بود در پایان کنگره مقرر شد که کمیته‌ای با شرکت کلیه نمایندگان سازمانهای بهداشتی کشور بنام کمیته (دائمی) کنگره تشکیل گردد تا اولاً در اجرای تعلیمات قطعنامه کنگره توسط سازمانهای بهداشتی کشور توجه و نظارت نموده و طرحهایی در این زمینه تهیه کنند ثانیاً برنامه کنگره سال بعد را بادقت کافی و لازم آماده نمایند .

براین اساس و کوششی که بکار رفت کمیته دائمی تشکیل گردید و بحث دومین کنگره پزشکی ایران به (بهداشت کودک) اختصاص یافت که سخنرانیها و مباحثاتی که در این زمینه صورت گرفت از نظر بهداشت کودک فوق العاده مهم و مؤثر بود . در سال سوم کمیته دائمی اساس کنگره را بر اساسنامه که تهیه نمود استوار کرد و این اساسنامه که در ۲۸ ماده تهیه و بتوشیح علیاحضرت ملکه رسیده است هر سال کنگره پزشکی ایران در روز ۱۲ مهر ماه در رامسر افتتاح میشود و هر سال یکی از مباحث مهم پزشکی را مورد مذاکره و بحث قرار میدهد و تصمیماتی اتخاذ مینماید .

بحث سومین کنگره پزشکی ایران موضوع مبارزه باسل و درمان آن بود و بحث چهارمین کنگره (بهداشت آب) و همچنین کنگره به (مبارزه با حشرات و بیماریهای منتقل بوسیله آن) اختصاص یافت .

بر اثر بالارفتن ارزش علمی کنگره استقبال در شرکت در کنگره نیز فزونی یافت چنانکه تعداد متقاضیان سالهای اخیر از ۲۰۰ نفر به ۱۱۰۰ نفر افزایش یافت که متأسفانه بعلت کمبود جا قبول تقاضای بیش از پانصد نفر میسر نگردیده است .

نتایجی که از تشکیل کنگره پزشکی ایران حاصل گردید خوشبختانه درخشان و رضایت بوده است که اهم آنها از اینقرار است .

۱ - هیئت دولت بنا به پیشنهاد کمیته دائمی کنگره پزشکی ایران تصویب نمود که عروس و دامادها باید هنگام عقد و ازدواج گواهینامه صحت سراج از مقامات صالح پزشکی اخذ و بمحاضر ارائه نمایند .

۲ - مجلس شورایملی بابتکار کمیته دائمی کنگره تصویب نمود که کارمندان دولت که مسلول میشوند تا ختم معالجه از حقوق و مزایای خود استفاده مینمایند .

۳ - برای اولین بار رادیوسکوپیی عمومی فرهنگیان و دانش آموزان با کمک سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی انجام شد و برای هر یک از افراد کارت جداگانه تنظیم گردید و مسلولین شناخته و معرفی شدند برای انجام این منظور حسب الاسر همایونی مبلغ یکصد هزار ریال بابت خرید فیلم رادیوگرافی از طرف اداره اسلاک و مستقلات پرداخت گردید .

۴ - کتب و نشریات مختلفی بانضمام آفیشهای بزرگ با تصویرهای زیبا برای آشنائی و اطلاع مردم و توجه آنها بمسائل مهم بهداشتی تهیه و انتشار یافت و همه جا در دسترس پزشکان و مردم قرار گرفت .

۵ - برای لوله کشی آب شهرستانها توجه بمقامات مسئول در زمینه طرز تصفیه آبها و استفاده از آب چشمه سارها در قراء و قصبهات داده شد .

۶ - مجموعه سخنرانیهای کنگره که حاصل سالها مطالعه و تجربیات استادان و پزشکان عالیقدر کشور بوده هر ساله توسط اداره اسلاك و مستغلات پهلوی طبع و در سراسر کشور مجاناً در اختیار پزشکان و محافل پزشکی و آموزشی کشور گذارده شد .

۷ - دبیرخانه ای بنام دبیرخانه کنگره پزشکی ایران تشکیل گردید تا رابط کمیته با سازمانهای مختلف بهداشتی کشور بوده و در صورت امکان آخرین اطلاعات پزشکی و اکتشافات جدید داروئی را تهیه و با اختیار خواستاران بگذارند .

نخستین اقدام دبیرخانه تهیه آمار جامعی از پزشکان و کلیه صاحبان فنون پزشکی است که بزودی چاپ و در دسترس عموم گذارده خواهد شد .

تشکیل کنگره پزشکی با عنایات خاص شاهانه اقدام مؤثری در همکاری پزشکان کشور بوده و موجب شده است اطباء که از نقاط مختلف کشور برآمده می آیند بیکدیگر آشنا شده و از مشکلات کارها با خبر شوند و مسائل مهم علمی را با هم در میان گذارند .

در سال جاری ساختمان یکصد اطاق مجهز در اسرا اقدام شده که امید می رود در بهار سال آتی پایان یابد و در کنگره سال آینده عده بیشتری از پزشکان کشور بتوانند شرکت نمایند .

کمیته دائمی در نظر دارد که برای سالهای آتی همانطوریکه علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی توجه فرمودند از پزشکان کشورهای خاورسیانه نیز دعوت کند تا در صورت تمایل در کنگره شرکت نمایند .

ل - احداث خانه های ارزان قیمت

پس از شهریور ۱۳۲۰ بر اثر پیش آمد وضع غیرعادی در کشور عده زیادی از مردم کشور از نقاط سرحدی و شهرهای دور افتاده بمرکز استان مخصوصاً تهران هجوم آوردند و جمعیت این نقاط بعضی کاملاً غیرمتناسب افزایش یافت و از آن روز مسئله مسکن یکی از مسائل مهم روز قرار گرفت .

گرانی فوق العاده اجاره بها . کمبود مسکن . از روز اول مورد توجه و عنایت خاص ملوکانه قرار داشت و همواره بدولتها تأکید میفرمودند که برای رفع این مشکل و آسودگی خاطر مردم اقدام عاجل و مؤثری بشود . خوشبختانه در این راه نیز شاهنشاه پیشقدم شدند و اداره اسلاك پهلوی مأموریت دادند که در اینمورد مطالعه و اقدام نماید .

اداره اسلاك پس از مطالعه و مذاکره با متخصصین و کارشناسان چنین در نظر گرفت که ساختمانهای ارزان قیمتی را که در تهران بنا شده با قساطر طویل المدت بکسانی که فاقد خانه و مسکن هستند واگذار گردد . این اقدام در فرصت کوتاهی جامعه عمل پوشید و ساختمان یکصد دستگاه ساختمان ارزان قیمت از اراضی فرح آباد که متعلق باداره اسلاك پهلوی بود آغاز گردید . و از همان روز هسته تشکیل یک بانک ساختمانی بمنظور تهیه مسکن و واگذاری آن با قساطر نازل

بوجود آمد. ساختمانها باهمتی شگفت پیشرفت و سقف آن نیز پوشیده شد که دولت باساس و اهمیت بانک ساختمانی توجه نمود و بر اساس همین اقدام اداره املاک بانک ساختمانی بوجود آمد. خانه های ساخته شده حسب الامر ملوکانه ببنک ساختمانی واگذار گردید که آنها را تکمیل و باشخاص واجد صلاحیت واگذار نماید. این ساختمانها که امروز همه مسکون هستند بنام (کوی شاه) خوانده میشود و مردسی که در آنها سکونت دارند بیانی چنین اقدام بزرگ و خیر خواهانه ای دورد میفرستند.

م - بهبود وضع مهمانخانه و ایجاد مهمانسراهای جدید

موضوع تأمین وسائل آسایش مسافرین درجهان امروزی مطلب فوق العاده مهمی است که کمتر کسی ممکنست باهمیت آن متوجه نگردد.

در دوران سلطنت شاهنشاه فقید مهمانخانه هائی در رامسر - چالوس - بابلسر - کچسر دربند - ابعلی احداث گردید این مهمانخانه ها صرفنظر از اینکه برای هموطنان گرامی مورد استفاده قرار میگيرد در واقع برای یکعده مهمانان وجهانگردان خارجی که بکشور ما می آیند تنها محل مناسب پذیرائی همین مهمانخانه ها میباشد و بس و با نهایت تأسف در شهرهای دیگر ایران چنین مؤسسات آبرومند وجود ندارد.

واضح است که با نبودن محل مناسب کسی رغبت نمی نماید که بقصد گردش بشهرهای دیگر کشور ما مسافرت نماید و از این راه هر سال میتوان گفت که مبالغ هنگفتی ضرر بکشور ما وارد می آید.

اداره املاک پهلوی در طول مدت هفت سال گذشته موفق گردید که اولاً توازنی در دخل و خرج مهمانخانه ها ایجاد و حتی در سنوات اخیر سود قابل توجهی نیز تحصیل نماید.

ثانیاً با اقدام بخیرید لوازم و سرویس های جدید نسبت بتعویض اثاثیه مستهلک و فرسوده اقدام نماید.

ثالثاً برای تعمیر ایجاد مهمانخانه ها در شهرهای دیگر ایران پیشقدم شد و بکلیه شهرداریهای مهم ایران از جمله تبریز - رشت - اصفهان - شیراز - اهواز - آبادان - مشهد و غیره اطلاع داد در صورتیکه شهرداریهای هر محل مبلغی از سرمایه لازم برای احداث یک مهمانخانه آبرومند را تأمین نماید اداره املاک معادل ۲۰٪ درصد سرمایه لازم را تأدیه خواهد نمود. این پیشنهاد مورد استقبال قرار گرفت اینکه اقدامات مؤثر برای احداث مهمانخانه های جدید در شهرهای نامبرده بالا جریان دارد.

بعلاوه ساختمان یک مهمانخانه مجلل و آبرومند و شایسته پایتخت کشور جزو برنامه مصوبه است و اداره املاک قریباً در محل کافه شهرداری تهران ساختمان مهمانخانه مذکور را که دارای چهارصد اتاق مجهز بتمام وسائل امروزه میباشد آغاز خواهد نمود. ضمناً برای توسعه مهمانخانه های فعلی باین ترتیب عملیات جریان دارد.

الف - ساختمان یک هتل مجهز یکصد اتاقی با تمام وسائل لازم در رامسر جنب مهمانخانه فعلی.

ب - ساختمان یک هتل پنجاه اتاقی در محل باغ مهمانخانه فعلی چالوس.

ج - ساختمان یک هتل بیست اتاقی مجهز در محل باغ مهمانخانه فعلی گچسار.
در پایان اضافه میشود که تکمیل ساختمان کازینوی بابلسر و همچنین مهمانخانه عظیم آبگرم لاریجان در برنامه ساختمان مهمانخانه ها منظور و امید است در فرصت نزدیک آغاز گردد.

ن - رستورانهای ارزان قیمت

از جمله اقدامات مفید و مؤثری که سه سال است بامر پدر تاجدار جامه عمل پوشیده تأسیس رستورانهای ارزان قیمت و استفاده مردمان بی بضاعت از غذاهای لذیذ آنجا میباشد. شاهنشاه نیرومند و محبوب که قسمتی از سنین عمر را در راه ورزشهای مختلفه طی نموده‌اند همیشه آرزو داشته که جوانان ایران از هر حیث نیرومند و قوی بوده تا در مقابل انجام کارهای محوله رشادت کامل داشته و تبحر مطلوب و منظور موفقیت کامل حاصل نمایند بهمین جهت در دوران سلطنت پرافتخار خود اوامر مؤکدی در این راه صادر فرمودند چنانچه امروز برومندی جوانان ایران در اکثر نقاط و کشورهای جهان شهرت بسزائی دارد ولی شاهنشاه محبوب چون میدانستند افراد بی بضاعت بواسطه عدم توانائی مالی از خوردن غذاهای مقوی که خود مقدمه تندرستی است محروم و در نتیجه از نعمت نیرومندی که آرزوی دیرینه شاهنشاه است محروم میباشند و همچنین اطفال یتیم خورده‌سال و بی بضاعتی هستند که شبانه‌روز در دامن مادران ضعیف و بی خون بوده و شیری که از پستان مادر می نوشند ابداً رمقی ندارد و از ابتداء طفولیت بنیه جسمانی آنان سست خواهد بود بنا براین برای تقویت جسمانی مردانی که استطاعت مالی آنان کم و پدرانیه که بچه‌های خود را باید با دست خالی در دامن خود پرورش بدهند و شاید در راههای ستادی از خوردن غذاهای مقوی و لذیذ محروم بوده‌اند امر باقتتاح چندین رستورانهای ارزان قیمت فرمودند اینک بمورد است خلاصه‌ای از جریان کار و تعداد این رستورانهای ارزان قیمت توضیح داده شود.

۱ - رستورانهای ارزان قیمت فعلاً در این نقاط ۱ - خیابان شوش ۲ - خیابان خواجه - نظام الملک ۳ - خیابان شهناز ۴ - خیابان استخر ۵ - خیابان مولوی میدان امین السلطان که از نقاط پر جمعیت تهران و اکثراً مردمان بی بضاعت و فقیر در این نواحی سکونت دارند و چهارمین سال است که این وظیفه مقدس را با ایمان و علاقه خاص انجام و فعلاً هم ادامه دارد.

۲ - اداره امور مالی این رستورانها بوسیله اداره املاک و مستغلات پهلوی با نهایت دقت و مراقبت و صرفه جوئی اقدام و توزیع آن بین مستمندان با نظارت اعضاء انجمن خیریه ثریا پهلوی انجام میگردد.

۳ - همه روزه در هر یک از رستورانهای ارزان قیمت قریب هزاران نفر نزدیک ظهر که موقع خوردن ناهار است اجتماع نموده و با حالت نظم و آرامشی هر یک بلیطی به بهای پنج ریال اتباع مینمایند و وضع عمل‌طوری مرتب گردیده که عملیات کارخانه‌ها و کارگاههای

بنائی و غیره هم که از اخذ حقوق کافی محروم میباشند میتوانند از خوردن ناهار این رستورانها استفاده و کمک بزرگی بتقویت مزاج و بنیه مالی آنان گردد .

افتتاح رستوران ارزان قیمت در پیشگاه علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی

۴ - بلافاصله پس از اخذ بلیط هر یک در حدود ۸۰۰ گرم که همه روزه پلو بابخلوط های ویتامینه و روغن های سالم و باصطلاح یاغذای چرب و نرم میباشد بایک قرص نان تافتون که جمعاً شاید در حدود یک کیلو میشود دریافت و برای کسانی که مایل نباشند در همان مکان غذای ابتدائی را میل نمایند ظروف مخصوصی تهیه و در دسترس آنان گذارده میشود .

۵ - غذای مزبور باحساب دقیقی که از طرف اسلاك و مستغلات پهلوی بعمل آمده غیر از حقوق کارکنان مربوطه که شبانه روز باعلاقه خاص و ایمان محکم در راه پیشرفت این نیت خیرخواهانه شاهنشاه انجام وظیفه مینمایند هر یک ظرف پانزده ریال تمام و فقط بمنظور اجرای متوایات ملوکانه و ایجاد تندرستی و نیرومندی اشخاص بی بضاعت بابهای پنج ریال در دسترس مردمان بی بضاعت گذارده میشود .

۶ - این رستورانها همه ساله از ابتداء پائیز تا اواسط بهار سال بعد که هوا سرد و سیوه جات کمتر یافت میشود و بیشتر انسان بخوردن غذا های گرم و نرم احتیاج دارد دایر و در مقابل هر گونه حوادث جوی ابداً تعطیل بردار نبوده و در هر روز هزاران نفر اشخاص بی بضاعت از زن و سرد از این عطیه ملوکانه بهره مند و در نتیجه با جسمی قوی و نیرومند هر کسی بوظائفی که در روز برای او معین شده باکمال خوشروی و امیدواری مشغول میباشند فعلاً در نظر است پنج رستوران ارزان قیمت دیگر دایر و افتتاح گردد امید میرود با گشایشی که در امور مالی حاصل خواهد شد روز بروز بر تعداد این رستورانهای ارزان قیمت افزوده شده تا کلیه افراد بی بضاعت کشور از الطاف و افکار مقدس شاهنشاه محبوب برخوردار و مستفیض شوند .

این رستورانها فعلاً در تهران تشکیل میشوند ولی بعداً در شهرستانها نیز ایجاد خواهند شد

س - بنگاه جلب سیاحان

بمنظور شناساندن کشور شاهنشاهی ایران بخارجیها و جلب جهانگردان و مستشرقین که آرزوی آنها بازدید آثار گرانبهای تاریخی و گنجینه های تمدن درخشان قدیم در ایران میباشد و تاکنون بعلت نبودن وسائل کافی وسایر جهات این منظور عالی عملی نشده بود بنابراین مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در اوایل آبانماه سال ۱۳۳۴ بنگاهی بنام بنگاه جلب سیاحان وابسته باملاك و مستغلات پهلوی تأسیس گردید . برنامه این بنگاه شامل دو قسمت داخلی و خارجی میباشد .

برنامه داخلی که برای کمک بطبقات متوسط کشور مخصوصاً کارمندان دولت و مؤسسات ملی اختصاص داده شده از روز چهارم آبانماه سال ۱۳۳۴ افتتاح گردیده سرویس منظمی است که هفته ای دوروز داوطلبان را باتوکارهای مجهز ولوکس برای مدت هفت روز طبق برنامه ای که تنظیم گردیده از راه چالوس بکرانه زیبای دریای خزر برده و پس از پذیرائی در مهمانخانه های مجلل و زیبای گچسار - چالوس - راسر - بابلسر از راه فیروزکوه و آبعلی بتهران بازگشت میدهد . در این برنامه مسافرتین علاوه بر مشاهده دلنشینیهای کرانه دریای خزر و بازدید کارخانجات حریربافی چالوس و سایر کارخانجات در شاهی و تأسیسات ساختن خاویار در بابلسر و تماشای راه آهن سرتاسری ایران واعجازی که درساختن تونلها و پلهای راه آهن بکار رفته است در زیاترین مهمانخانه های کرانه دریای خزر مانند سایر مسافرتین پذیرائی میشود فقط مبلغ ۲۴۰۰ ریال برای مدت ۷ روز تعیین گردیده است .

تعیین این مبلغ جزئی که شامل کرایه رفت و برگشت و پذیرائی کامل ۷ روز در مهمانخانه های مذکور و پذیرائی بین راه میباشد صرفاً برای رفاه حال طبقات متوسط کشور و کارمندان دولت است که از مرخصیهای سالیانه خود بعلل مادی نمیتوانستند کاملاً استفاده نمایند و منظور اصلی از اعطای این مرخصیها که برای استراحت و تجدید قوا بود عملی نمیشد ولی اکنون باتأسیس این سرویس منظم که علاوه بر مزایای مادی در روحیه افراد کشور که قادر باستراحت در مهمانخانه های شمال که اختصاص بطبقه اول و اعیان مملکت داشت نبودند قدم بزرگی بعلاقمندکردن این افراد بمیهن خود برداشته شده است .

در خاتمه این قسمت اضافه مینماید که این سرویس انحصار طبقات ذکر شده در بالا نداشته و خارجیان مقیم کشور شاهنشاهی نیز میتوانند از مزایای این مسافرت در همه موقع استفاده نمایند .

در قسمت برنامه خارجی که منظور اصلی جلب سیاحان خارجی است اقدامات مؤثری انجام گردیده در اولین نتیجه عملی این اقدامات رابطه ای است که با انجمن فرهنگی ایران و فرانسه ایجاد شده است چنانچه در آبانماه سال جاری عده ای از شخصیتهای ممتاز فرانسوی بزیارت آقای لدسون بلان رئیس افتخاری دبیرکل کمیته شکار فرانسه وسوراء بحار ومدیرکل سازمان بین المللی شکار برای شکار در ارتفاعات تیلاور (در گرگان) بمعیت آقای زان کورر

عضو هیئت تحریریه روزنامه مشهور لوموند بکشور شاهنشاهی عزیمت و پس از شکار در جنگلهای سازندران و ارتفاعات تیلور ابرای مشاهده آثار تاریخی اصفهان و شیراز و تخت جمشید مسافرت نمودند این گروه پس از اقامت ۲۰ روزه در ایران و مراجعت بکشور فرانسه در نتیجه موفقیت شایانی که مسافرت و شکار آنها احراز نمود تبلیغات موثر و دامنه داری برای کشور شاهنشاهی نمودند چنانچه آقای زان کورر سه مقاله بسیار مفصل در اطراف این مسافرت در سه شماره متوالی روزنامه کثیرالانتشار لوموند درج نمود که تأثیر گرانبهایی در شناساندن کشور ایران و مخصوصاً گنجینه های گرانبهایی آثار هنری و تاریخی اصفهان و شیراز در سملکت فرانسه گردید و سبب تشویق گروه زیادی از فرانسویان برای مسافرت بایران شد .

دومین گروهی که از کشور فرانسه بایران آمدند شامل بیست نفر از علمای اقتصادی و پزشکی و دانشمندان فرانسه بودند که در نیمه دوم فروردینماه ۱۳۳۵ وارد ایران شدند مسافرت این هیئت که صرفاً جنبه علمی و فرهنگی داشت و برنامه بازدید آنان با نظر مدیرکل اداره روابط فرهنگی وزارت خارجه فرانسه تنظیم گردیده بود علاوه بر بازدید آثار تاریخی و مطالعه تبلیغ در فرهنگ کشور باستانی ایران یک سلسله کنفرانسهای ادبی و علمی و پزشکی توسط سه نفر از دانشمندان آن کشور در برنامه گنجانده شده بود که در دانشگاههای تهران و اصفهان شیراز ایراد گردید .

کنفرانس ادبی توسط خانم دوشس دولا روش فوکو در حضور والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی و با شرکت اساتید دانشگاه و متجاوز از دویست نفر از دانشمندان و فرهنگیان و دانشجویان ایران در آمفی تاتر دانشکده حقوق انجام گرفت که مورد استقبال واقع گردید . این خانم دانشمند کنفرانس دیگری نیز در تالار دبیرستان هراتی شیراز ایراد نمودند که برای دانشجویان بسیار مفید بود .

دو نفر دیگر از کنفرانس دهندگان پرفسور بوتری و آقای دکتر لاروش بودند که اولی سخنرانهای سودمند در خصوص فیزیک و دومی راجع پزشکی در تهران و شیراز و اصفهان ایراد نمودند .

این گروه پس از بازدید آثار تاریخی اصفهان و شیراز تخت جمشید و نقش رستم و بازار گاد مسافرتی نیز بآبادان نمودند و تصفیه خانه عظیم نفت آبادان را از نزدیک بازدید کردند . این هیئت پس از توقف ۱۵ روز در ایران و مشاهده آثار ایران باستان و ترقیاتی که ایران امروز در رشته های اقتصادی و فرهنگی بآن نائل شده بود با خاطرات گرانبهایی کشور شاهنشاهی را ترك نمودند .

سومین گروهی که بوسیله بنگاه جلب سیاهان کشور شاهنشاهی را بازدید نمودند ۲۱ نفر از دانشجویان دانشگاه کرنل امریکا بودند این دانشجویان نیز پس از بازدید تصفیه خانه نفت آبادان و آثار تاریخی و مدرن شیراز و اصفهان بکرانه زیبای دریای خزر عزیمت نموده و در اردوی تابستانی دانشجویان سال ۱۳۳۵ شرکت نمودند .

دانشجویان فوق الذکر در مدت یکماه توقف در ایران میهمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بودند و پذیرائی شایانی از آنها بعمل آید .

خاطرات خوشی که این گروه از ایران همراه بردند وسیله خوبی برای تبلیغ جهت کشور شاهنشاهی در اقصی نقاط کشورهای متحده آمریکا خواهد بود .

چهارمین گروهی که ضمن مسافرت بدور دنیا به کشور شاهنشاهی ایران وارد شدند ۲۰ نفر از اساتید و معلمان کشورهای متحده آمریکا بودند که ترتیب مسافرت آنان بوسیله مؤسسه Studyabroad بعمل آمده بود .

گروه فرهنگیان و دانشمندان کشور فرانسه هنگام تماشای ورزش باستانی ایران این هیئت در مدت چهار روز توقف در تهران موزه ها . مساجد . قصور سلطنتی را بازدید و در جلسه معارفه ای که در دانشگاه تهران منعقد گردید شرکت نمودند .

کلیه دسته جاتی که تاکنون بوسیله بنگاه جلب سیاحان بکشور شاهنشاهی ایران آمده اند همه اعتراف دارند آنچه را که در ایران از نزدیک مشاهده می نمایند بمراتب عالیه تر و درخشانتر از اوصافی است که در کتابها راجع بایران خوانده و یا از اشخاص شنیده اند بنا براین اقدام بنگاه جلب سیاحان در جلب خارجیان بکشور شاهنشاهی علاوه بر اینکه مزایای معنوی درخشان در پی دارد در اقتصاد این کشور نیز بی نهایت مؤثر است زیرا به تجربه ثابت شده است که هر گروهی که باین کشور وارد میشوند مبالغ معتدلی از بازارهای تهران و اصفهان از صنایع دستی ایران خریداری و معادل بهای آن ارز بکشور وارد می نمایند . امید است باتوجهات اعلی حضرت همایون شاهنشاهی و اقداماتی که بنا بفرمان معظم له برای جلب سیاحان در جریان است این بنگاه نوزاد بتواند خدمات گرانبه و ذی قیمتی بکشور ایران و شناساندن تمدن درخشان قدیم و مخصوصاً فرهنگ گرانبهری آن در ممالک جهان بنماید .

ع - توسعه و تعمیم سینما

موضوع توسعه و تعمیم سینما و فراهم آوردن تسهیلاتی که عموم مردم بتوانند از این وسیله مؤثر تفریحی استفاده نمایند یکی دیگر از اقدامات مفید و دامنه داری بود که بفرمان شاهنشاه در عهده اداره املاک و مستغلات پهلوی گذارده شد.

اداره املاک و مستغلات پهلوی در اجرای نظر سلوکانه ابتدا جلساتی با حضور عده‌ای از هنرمندان نویسندگان - نمایندگان سازمانهایی که باین امر ارتباط و بستگی داشتند و بالاخره مدیران سینماهای پایتخت تشکیل داد و در نتیجه مطالعه و مذاکره کمیسیون مزبور نظریاتی باین شرح ابراز نمود .

۱ - کمک مادی بکسانیکه اقدام بساختن سینما مینمایند .

۲ - تخفیف عوارض سینماها .

۳ - ارزان کردن بلیط در سانسهای مختلف برای فرهنگیان و کارگران .

۴ - کمک بتهیه فیلم های فارسی .

بمنظور اجرای این تصمیمات در مورد کمک مادی بسینماها بدعوت اداره املاک کمیسیونی با حضور نمایندگان بانک ملی ایران و بانک رهنی در اداره املاک تشکیل گردید و پس از مذاکراتی که بعمل آمد موافقت نامه‌ای بامضاء رسید که بانک ملی ایران در ابتدای کار یک میلیون و بعد بتدریج تا پنج میلیون تومان وجه باسود ۴٪ . با اختیار بانک رهنی ایران بگذارد و بانک رهنی ایران از مبلغ مزبور بکسانیکه اقدام بساختن سینما مینمایند و صلاحیت آنها مورد تأیید وزارت کشور و اداره املاک و مستغلات پهلوی است وام برای مدت پنج سال بدهد . به این ترتیب که در ششمه اول قسطی وصول نشود و در بقیه مدت ۰/۸٪ سود دریافت گردد .

یک میلیون تومان اول با اختیار بانک رهنی ایران گذارده شد و تا بحال در خواست ساختمان سینما در شهرهای شیراز - کرمانشاه - کرمان - بندر پهلوی از همین محل انجام شده است و در آینده نیز تعقیب خواهد شد. درخواستهایی که ب اداره املاک برای ساختمان سینما رسیده است بیش از یکصد و ده فقره میباشد .

در مورد تخفیف عوارض با وزارت کشور و شهرداری تهران مذاکراتی بعمل آمد و اداره املاک طی نامه‌ای از شهرداری تهران درخواست نمود تا برای کسانیکه سرمایه خود را برای ساختمان سینما بکار میاندازد شش ماه عوارض سینما از آغاز کار بخشوده شود این پیشنهاد مورد قبول شهرداری و تأیید وزارت کشور قرار گرفت و در تعقیب آن نیز مقرر شد که سینماهای شهرستانهای نیز برای مدت یکسال از پرداخت عوارض معاف باشند .

با این اقدام عده زیادی در تهران و شهرستانها شروع بساختن سینما کردند چنانکه در سال جاری در تهران ۱۲ و در شهرستانها تا حدود ۳۸ سینما ساخته شد امید است که در آینده این توسعه بهتر و بیشتر نمودار گردد .

در مورد تخفیف فرهنگیان و کارگران در آئین نامه جدیدی که شهرداری تهران تهیه نموده بود و بتصویب رسیده است پیشنهاد گردید که سینماهای جدید التأسیس روز های تعطیل یک سانس خود را در اختیار فرهنگیان بگذارند و ضمناً با سینماهای دیگر نیز مذاکراتی بعمل آمده که دانش آموزان و کارگران با حد اقل قیمت از سینما در سانسهای مخصوص استفاده کنند .

در مورد کمک بمؤسسات فیلم برداری ایرانی نیز مذاکراتی بعمل آمد و امید است شهرداری تهران همانطور که موافقت کرده تا ۵۰٪ از عوارض را تخفیف دهد ضمناً نظریاتی برای مساعدت مادی بتهیه کنندگان فیلم فارسی موجود است که قطعاً بمرحله اجرا درخواهدآمد.

ف - اموری که اختصاصاً برای کارمندان املاک پهلوی انجام شد

اداره املاک پهلوی از بدو تأسیس مجاهدت نمود که حتی الامکان موجبات آسایش کارکنان مربوط را فراهم سازد و آنچه در حدود امکانات مالی دستگاه است بآنها کمک مادی و معنوی بنماید. در تأمین این منظور صرف نظر از اضافاتی که همه ساله در اول فروردین ماه به آنها اعطاء میگردد اقدام باحداث فروشگاهی گردید که احتیاجات روزمره آنها بطور اقساط و بحد اقل قیمت بفروش میرسد اخیراً اقدام باحداث ساختمان جدید در محوطه کاخ املاک بعمل آمده که اختصاص بسالن نمایش و کتابخانه خواهد یافت و کارکنان املاک در اوقات بیکاری خواهند توانست از فیلمهای مخصوص و قرائت کتب استفاده نمایند ضمناً در نظر است باشگاهی هم برای کارمندان ایجاد گردد. علاوه بر اقدامات فوق در سال قبل املاک پهلوی موفق گردید که یک قطعه زمین از اراضی عباس آباد و یک قطعه دیگر از جوادیه را خریداری نموده و بین کارکنان دربار شاهنشاهی تقسیم نماید و بهای مربوطه باقساط پنج ساله دریافت میگردد. حسب الامر ملوکانه مقرر شده است ترتیبی داده شود که ساختمانهایی در زمینهای مزبور ساخته و بکارمندان واگذار گردد. باز هم تلاش خواهد شد که در اجرای منویات ملوکانه موجبات آسایش بیشتر این طبقه از خدمتگزاران شاهنشاه فراهم گردد. تا در فراغ خاطر بتوانند بخدمات محوله اقدام نمایند.

قرعه کشی اراضی بین کارمندان املاک

۲۲۳۱۹

[illegible]

۱۲۱۹

۳۳۳۵۱۶

۵۱۲۷

اطلاعات پستی در قسمت مردم

DATE	NO.	DATE	NO.